

MAGYAR SZÁLLODÁS ÉS VENDÉGLŐS.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK, A MAGYAR SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA

SZERKESZTI:
REDIGÉ PAR:
BALLAI KÁROLY

Organe et propriété du Syndicat des Hoteliers et Restaurateurs de Budapest

Organ und Verlag der Budapester Hoteliers- und Gastwirtegenossenschaft

SZERKESZTŐSÉG (REDAKTION): BUDAPEST, IX., LONYAY UCCA 22. SZÁM • TELEFONSZÁM: AUTOMATA 86-1-82

Meghívó.

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETE

1934. évi. február hó 26-án, hétfőn délután fél 4 órakor tartja

XIII. évi rendes közgyűlését

a Vasuti és Hajózási Klub (VI, Csengery ucca 68.) dísztermében, amelyre m. t. tagjainkat tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.	6. A felmentvény megadása.
2. Az évi jelentés.	7. 1934. évi költségvetés megállapítása.
3. A pénztáros jelentése.	8. Egy aljegyzői állás rendszerezése.
4. Az évi zárszámadás bemutatása.	9. Indítványok.
5. A számvizsgálók jelentése.	

Budapest, 1934. évi február hó 12-én.

Az ipartestület előljárósága nevében:

TÉGLÁSSY ERNŐ
jegyző.

MALOSIK FERENC
elnök.

FIGYELMEZTETÉS! A tárgysorozatra fel nem vett indítványok alapszabályaink 12. §-ának 2. pontja szerint csak az esetben tárgyalhatók, ha azok a *közgyűlés előtt 5 nappal* az előljáróságnak írásban beadattak. Alapszabályszerűleg f. é. február hó 26-ára összehívott rendes évi közgyűlésünkön amennyiben az határozatképtelen volna alapszabályaink 8. §-a értelmében *rendes évi közgyűlésünket külön meghívó kiküldése mellett 1934. évi március hó 7-én, szerdán délután fél 4 órai kezdettel fogjuk ugyancsak a Vasúti és Hajózási Club dísztermében megtartani.* Ez a közgyűlés már a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes.

Kivonat az 1932. évi VIII. törvénycikkből:

II. §. Az ipartestületben minden tagnak van tanácskozási és szavazási joga, *szenvedő* választói joga ellenben csak olyan tagnak van, aki magyar állampolgár és aki az ipartestület működésének területén legalább három év óta üz. képesítéshez kötött ipart.

Tanácskozási és szavazási jogát nem gyakorolhatja és az ipartestületben semmiféle tiszttet be nem tölthet és semmiféle megbízatást nem kaphat az olyan tag, illetőleg a tagnak olyan helyettese:

1. aki gyámság, gondnokság, vagy esőd alatt áll;
2. aki büntett, az állam ellen vagy nyereségvágyból elkövetett vétség miatt bűnvádi eljárás alatt áll, továbbá aki fegyházbüntetésre, börtönbüntetésre, három hónapot meghaladó fogházbüntetésre, hivatalvesztésre vagy a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt áll;
3. aki a tanácskozási és szavazási jog gyakorlásának szünetelését vagy a kapott megbízatás visszavonását kimondó fegyelmi ítélet hatálya alatt áll;
4. aki két évi tagsági díjjal hátralékban van.

Az ipartestületi tagsági jogokat az iparosok személyesen, jogi személyek, a részvénytársaságokat és szövetkezeteket is ideértve, meghatalmazott képviselőjük útján, közkereseti társaságok és betéti társaságok az üzlet vezetésére jogosított tagjuk útján gyakorolhatják. Az iparnak kiskorú javára gyakorlása esetén az ipartestületi tagsági jogokat az gyakorolja, aki az ipart kiskorú javára üzi.

*

Az ipartestület irodája azokról a tagokról, akik két évi vagy ennél nagyobb tagsági díjjal hátralékban vannak, kimutatást készített, mely bármely tagnakszívesen áll betekintés végett rendelkezésre.

POPPER MÓR ÉS LIPÓT RT. BORNAGYKERESKEDÉS
BUDAPEST-KÖBÁNYA, ELŐD UCCA 8.

TELEFON: *48-4-62. — ALAPITTATOTT: 1869. ÉVBEN.

Az 1922. évi szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Olvassuk, terjesszük lapunkat!

Szerezzünk előfizetőket!

A mi naptárunk.

1934 Február 20 Kedd	D. e. 10 órakor a békéltetőbizottság ülése az ipartestületben.	26 Hétfő	D. u. fél 4 órakor az ipartestület XIII. évi rendes közgyűlése a Vasuti és Hajózási Klub helyiségében (VI, Csengery u. 68.)
21 Szerda	D. e. 11 órakor a képesítőbizottság ülése az ipartestületben. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Erdős Ignácánál (X, Hungária körút 285.)	28 Szerda	D. e. fél 11 órakor a képesítőbizottság ülése az ipartestületben. D. e. 11 órakor a segédvizsgálóbizottság ülése az ipartestületben. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Lindmayer Jánosnál (VIII, Losonci u. 1.)
23 Péntek	D. e. 10 órakor Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság összejövetele Németh Aladárnál (VI, Teréz körút 39.) Versenyen kívül libatoros vacsora este 8 órakor Neiger Jakabnál (VI, Teréz körút)		

DREHER **BAKSÖR**

Springut Henrik fojás-nagykereskedő
Budapest VI, Vasvári Pál u. 10. Tel. 2-17-54.
Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója.

Cifka József pincegazdasági cikkek szaküzlete
BUDAPEST, V. KER., VILMOS CSÁSZAR ÚT 48. SZ.
Borszívattyúk, szűrőgépek
és az összes borkezelési anyagok. Tel.: A. 228-92.

Hegedüs József és Nagy Lajos géperőre berendezett asztalos üzeme. Szállodák és éttermek szállítója. Budapest, X., Füzér ucca 22. Tel.: 48-6-39.

Drótkerítések, fonatok, ágybetétek es mindennemű e szakmába vágó drótmunkák **a legolcsóbb árakon. Pontos kiszolgálás**
SOMOGYI ISTVAN cégnél, Budapest, VII, Rottenbiller ucca 24. (Dohány uccai oldalon.)

Nálunk
nincs „FEHÉR HÉT”
nincs „LELTÁRI HÉT”
nincs EGYÉB „VÁSÁR”

MI EGÉSZ ÉVBEN elsőrendű, jóminőségű árut előnyös árak mellett hozunk forgalomba s vevőink érdekeit mindig és mindenkor megvédjük.

Vendéglősök Beszerző Csoportja Részvénytársaság
Budapest, IV., Vámház-körut 8.

Közleményeinket csak a forrás megnevezésével lehet átvenni.
Cikkeket nem küldünk vissza!

Kiáltás Miskolc felé!

Irta: **Gundel Károly.**

AKI A HARTÉREN VOLT, tudja, mit éreztünk, ha egy-egy derék bajtársunk elesett mellettünk, ha viruló, napsütötte arcot hamuszínűre váltan láttunk viszont, ha edzett, erős férfikézből kihullott a fegyver.

Eleinte betegek voltunk az ilyen látványnak.

Később hozzászoktunk, beletörődünk. megszoktuk a vérnek nehéz szagát, megbarátkoztunk a hirtelen és erőszakos elmúlás gondolatával.

És még utóbb, a vége felé — hej! —, de sokan voltak, akik belefásulva, belefáradva, szinte irigyen gondoltak azokra, akik — „túlestek rajta!”

*

Sok esztendő eltelt azóta. A békét megkötötték és a fegyverek harcának helyébe a pénz harca lépett.

Ez is háború! Háború, bár nem ennek nevezik, hanem „gazdasági válságnak“, krízisnek! Ennek is meg van a maga — eddig tehetetlennek bizonyult vezérkara — megvannak a harcosai, a sebesültjei, a halottai!

És ezek a halottak is hősi halottak! A küzdelemük, a harcuk, elesésük ezerszerre keservesebb, nehezebb, fájóbb, mint a haretér katonájáé, mert míg annak *csak meghallnia* kellett a hazáért, de emennek *élnie* kell érte.

Hányan nem bírják? Hányan tesznek önként pontot e küzdelem végére, ki golyóval, ki kötéllel, ki méreggel. Hányan roppan össze teste-lelke, idegzete, hányat vált meg időelőtt a gondokozta halál?

De ehhez a látványhoz nem lehet hozzátörödni, ebbe nem lehet belenyugodni. Ennek a vérnek a szagát nem lehet megszokni. Ezt a hősi halált nem lehet irigyelni!

*

Nem nehéz a haretéri katona gondolatait átérzeni, ki mellől kidúlt bajtársa elesésében a maga lehető sorsát látta és könnyű elgondolni, mit ére-

zünk mi, iparosok, ha egykor viruló üzletek redőnyeit látjuk lehúzva.

A Belvárosban ott áll a *Vadászkürt*, a *Spolarich*, a Vilmos császár úton a *Magyar Világ*, az Andrassy úton a *Wagner*, s tegnap este óta a főváros egyik legrégebbi kávéháza, a „*Kovács*“. Ablakaik sötétsége áttöri az ucca fényes világosságát, hogy szíven üssék a sétálót. Gazdáik földönfutók — munkásaik százai munkanélkül lézengő inségesek lettek. Az ezrekbe és százezrekbe kerülő berendezések fillérekért jutnak árverési hiénák, nem egyszer a kimúlást előidéző, „jól“ (?) számító háztulajdonos kezére!

Volt — nincs! Volt élet, volt munka, volt adó (ilyen-olyan-amolyan), volt házbér, volt OTI, volt MABI és volt kenyér. Ha szűkösön is, ha kevés is, de mégis jutott erre is, arra is legalább valami.

Ma nincs már ez a kevés se, ahol lehúzták a redőnyöket. Nincs munka, nincs kenyér — de nincsen házbér és adó sem. Csak gond van, bú, bánat, összetörött, elrontott életek keserve.

*

Miskolc felől halljuk most kongatni a halálharangot!

Elszorul a szívünk!

Hát te is, kedves, jó *Böczögő* barátunk? Neked is ilyen obsit munkás, dolgozó életed jutalma? Vándorbot az öregedő férfiú kezébe? Neked, ki városodnak büszkesége, korodnak díszje, ékessége, tanítója voltál?

Nem! Nem lehet! Nem szabad!

*

Kérve fordulunk feléd Miskolc! Ne hagyjátok becsukni a *Korona* kapuját, ne engedjétek lehúzni redőnyeiket, hagyjátok tovább élni, lélekzeni, verejtezni *Böczögő* Józsefet és munkásait.

Nemcsak a magyar szívetekhez szólunk, hanem a józan értelmetekhez is.

Mi lesz, ha beteljesedik a *Korona* sorsa? Mi lehet?

Az állam, a város, az OTI, a szállítók, a hite-

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Vezérigazgató: **Klaber Miksa**

Pincészet:

BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM

Telefon: 69-6-98

Városi iroda:

BUDAPEST, V. ARANY JÁNOS U. 10

Telefon: 14-2-62.

Borközraktár és Borértékesítő Részvénytársaság

Petőfi út 10—12.

Budafok

Telefon: A. 69-8-01.

lezők lemondhatnak követelésükről, melynek behajtása kilátástalan, a személyzet — kipróbált, hűséges, derék alkalmazottak serege — munka nélkül maradna s ninestelenné válik a derék gazda, szegények istápolója, művészek pártfogója, a derék polgár mintaképe, iparának egyik büszkesége!

S mi lesz a *Koronával*?

Egy ideig belesötétlenek ablakai a város főuccájának forgatagába, bántóan, kellemetlen érzést keltve. Azután — talán — akad majd új bérlője. De ki, milyen?

Bárki legyen is, nem lesz, nem lehet olyan s annyit érő, mint a régi volt. Mert hogy *Böcögő* milyen, ezt tudjuk mi, kartársai, tudja egész Miskolc, tudja az egész ország. Ki jöhet utána, aki hozzá hasonlóan megállja helyét?

*

Tudjuk, hogy nincs hibás, nincs bűnös ebben a kérdésben. Épp oly botorság volna *Böcögőt* okolni a katasztrófáért, mint a város urait az építkezés abbamaradása miatt. Ezt a romlást egyedül a viszonyok okozták: Miskolcon, Pesten, Szegeden, Pécsen és végig az országon és egész Európán, sőt Amerikán is egyaránt!

De mentsük a menthetőt! *Ha lehet segíteni, ne engedjünk értékeket pusztulni*, olyan értékeket, mint amilyen *Böcögő József* bent, a *Korona* falain belül és a *Korona Böcögő József* kezében.

Tudom, hogy nehézségei vannak a segítségnek. Tudom, hogy nem egyszerű dolog felelősségteljes állásban levő uraknak a város színe elé lépni azzal, hogy semmisítsen meg egy fennálló, jogos, bíróilag megítélt követelést, hogy mondjon le róla!

Tudom, hogy nehéz —, de tudom, hogy lehet!

Spongyát kell venni s le kell törölni ezt a követelést, amely úgysem érték s meg kell menteni ezzel Miskolcnak a *Koronát* és *Böcögőt*, aki ezzel ismét egészséges és jól fizető bérlőjévé válik városának s megmaradhat készséges szolgája vendégei tömegének, támasza a magyar idegenforgalomnak.

*

Miskolc! Halld kérő kiáltásunkat!

Szállodás-vendéglős est.

Irta: **Malosik Ferenc**, elnök.

AMIKOR E SOROKAT ÍROM még javában folynak a bálók. Táncláz dühöng, főleg az ifjúság között. Szombatról vasárnapra a sajtó jelentése szerint tizenkét nagy bál zajlott le, a kiesinyeket nem számítva, egy tucat.

Falun jártamban érdeklődtem a bálók iránt, ott is olyan az „irányzat”, akár a fővárosban, bál bál után! Egy jóképű magyartól hallottam, hogy

rendeznek és rendeztek gazda-, gyütt-ment-, és rongyos-bált. Azt hiszem az utóbbi utalás, célzás volt a legmegfelelőbb, mert ma különbség nélkül, minden társadalmi osztály le van rongyolódva.

De talán éppen ezért kell bálakat tartani! Búfelejtőre (nem muszáj éppen bornak lenni) gondolkodj, búfelejtő, kedvderítő alkalomra van szüksége a fáradt és küzdő léleknek is.

Ha valakinek sikerül az embereket úgy megkacagtatni, hogy még a könny is kiesorduljon a szemükből — az apostoli munkát, emberséges munkát végzett.

Ez a cél lebegett szemeink előtt, amikor elhatároztuk, hogy víg *műsoros estét* rendezünk *tánccal* egybekötve.

Voltaképpen egy másik célt kellett volna előbb említenem. Azt, amely jóléti intézményeink prosperitását, magyarul boldogulását biztosítja.

A napról-napra rosszabbodó gazdasági viszonyok erőforrásainkat lepassztották a legkisebb mértékre, újabbakról kell gondoskodnunk, hogy jóléti intézményeinket akadály nélkül fenn tudjuk tartani.

Kedves Kartársnőim és Kartársaim, Hölgyeim és Uraim, szólok önökhöz. Ismerik a gyöngyhalászok fárasztó, veszedelmes munkáját, akik a tenger mélyére buknak le, hogy az ott rejtekező értékek közül néhányat maguknak megragadjanak. Én is, mint ipari gyöngyhalászaink egyike, ismételten leszálok a mélybe, az emberi szív mélyébe, hogy abból zsákmányt szerezhsek jóléti intézményeinknek.

Jól ismerem, kedves kartársaim és kartársnőim lelkeségteket, tudom, hogy a napi munkában és gondban terhes szívetek mélyén világol a szeretet mécsese, tudom, hogy szívetek mélyén sok drága gyöngy, jó emberi erények lakoznak.

Ne haragudjatok rám, ha időnként én is követem a gyöngyhalászok útját s időszakonként azok javára, akik még nálunk is szegényebbek, szerencsétlenebbek, megdézsmálom kincseskamrátokat.

Tudom jól, hogy az áldozattól sohasem idegenkedtetek, ha azok maradéktalanul jóléti intézményeink javára fordíthatnak s mindenki szíve, lelke jóhajlandóságával áldozhat, mert a legkisebb áldozatot, a legparányibb adományt is hálával telt szívvel fogadjuk, mert minden adomány áldásként hull elaggott és elszegényedett kartársaitok javára.

*

A víg műsoros est megrendezését azért választottuk, mert olyanok megjelenésére is számítunk, akik a táncszervezőnek nem vagy már nem hódolnak.

A márciusi időpontot pedig azért, mert a régi hagyomány szerint báljainkat mindig márciusban

Kertész Sütőde

Budapest, VIII., Baross ucca 87. sz. Telefon: 37-3-33.

Kávéházak és vendéglők bevált szállítója. — Egész napon át friss sütemény

Vigalmiadó-hátralékok rendezendők, mert anélkül nem általányozzák!

tartottuk, amikor már a farsangi multságok java-részt lezajlottak, kartársaink lekötelezettségük alól felszabadultak, így zavartalanul időzhetnek kö-reinkben.

Műsoros táncsténk jegyeinek árát mérsékel-ten állapítottuk meg, hogy összes kartársaink és jó-barátaink résztvehessenek. Attól, akinek erősen duzzadt a pénztárcája (?), szívesen fogadunk el fe-lülfizetést!

A műsorosest programját közölni fogjuk a leg-közelebbi számunkban.

A kontárkérdésről.

— Második és befejező közlemény. —

Irta: dr. **Pertik Béla**, szföv. tan. főjegyző,
iparhatósági biztos.

Az előadottaknak megfelelően, tehát azoknak az ipartestületeknek, amelyek a kontárok felkutatására és az összegyűjtött adatok alapján a feljelentések megtételére tagjaik részére megbízást adtak, fontos tudni, hogy a feljelentések megtételénél józan ön-mérsékletet kell tanusítani és a feljelentéseknél a lényeg nem a számszerűsége, hanem az esetek alapo-s kivizsgálásán nyugszik.

Ez különösen vonatkozik a vendéglős számára ahol szemben a többi kézművesiparral, a kontárese-tek kivizsgálása igen alapos körütekintést, nagy szaktudást és meglehetősen jogi érzéket kíván. Ven-déglősszakmánál u. i. a cselekmény elkövetésének igazolása egymagában véve bizonyító erővel nem bír, mert hozzá hasonló, vele majdnem azonos tevé-kenységet — feltéve, hogy ahhoz szükséges ipar-üzési jogosítvánnyal rendelkeznek — egyéb ven-déglátó iparok is végezhetnek. A határvonalat kö-zöttük tulajdonképpen a munkakörök terjedelme ké-pezi. Gondoljunk itt a kifőzőiparra, amelynek cél-zata teljesen azonos a vendéglőiparéval, hiszen mind ketten meleg ételleket szolgálnak fel, a munka teki-tetésében azonban közöttük az eltérés közismerten mégis mennyire lényegesen nagy.

A vendéglősszakmánál a jogosulatlan iparüzés eseteinek a megállapításánál cselekmény elköveté-sének bizonyítása, tehát annak igazolása pl., hogy valamely kifőző meleg ételt szolgáltatott ki, a kihá-gás elkövetése szempontjából egymagában bizonyító erővel nem bír, mert itt ezenfelül még a munkakör terjedelmének az áthágását is bizonyítani kell.

A vendéglősszakmánál éppen ezért a kontár-üldözés eléggé körülményes, amit megnehezít az is, hogy a jelenlegi jogszabályok nem eléggé kielégítő pontossággal határozzák meg az egyes vendéglátó iparok munkakörét. Nagy hiánya ez a jogalkotá-sunknak, amely az ipari közigazgatás egységes jog-gyakorlatának követése szempontjából is hátrányos. Remélhetőleg az e tekintetben felmerülő kívánságok mielőbb megfelelő elintézetést fognak nyerni.

A vendéglősszakmánál, miként azt a tapasza-latok is igazolják, a leggyakoribb esetekben a mun-kakör terjedelmének az áthágása képezi az ipar gyakorlásának jogosulatlan voltát. Az üzleti ver-sengés természetesen elsősorban a vendéglős-iparral rokontermészetű (koresma, kávéház, kifőzés, stb.), avagy általában az étellemezést nyújtó iparokat készíti a munkakör áthágására. A legtöbb kihágást a tapasztalatok szerint tényleg ők követik is el.

Lényegesen kevesebb a száma az olyan kontá-roknak, akik a vendéglősipart, mint önálló ipart nyílt üzletben iparendedély váltása nélkül gyako-rolják, vagy hogy az iparendedély kézhezvétele előtt nyitják meg üzletüket. A bizonyítás kétségtelenül ilyen esetekben a legkönnyebb. Nehezebb eset az, amikor nincs képesítése annak, aki az ipart tényleg gyakorolja és úgy segít magán, hogy másnak az iparendedélyével működik. Ilyen esetben az ipar tényleges gyakorlóját kell kontárkodásért feljelen-teni annak feltüntetésével, hogy ki bérlé a helyisé- get, ki veszi fel, bocsátja el az alkalmazottakat, ki jelenti be az OTI-nél és az adóhatóságoknál, végül az üzlet kinek a nevét feltüntető cégtáblával van megjelölve és azt, aki engedélyével az ő működését fedezi, mint bűnrészt kell perbevonni.

A *kifőzőipar* munkakörének vizsgálatánál fon-tos annak a megállapítása, hogy a felszolgáló ételfélék változatos sokasága nem haladja-e túl azt a tevékenységet, mit a kifőzőipar fogalma alá vonni lehet s amit a 70.000—1923. K. M. sz. rendelet 130. §-a a munkakör tekintetében megállapít. A felesle-ges viták elkerülése céljából tanácsos tehát az ilyen feljelentésekhez az étlapot is csatolni, mert a mun-kakör terjedelme ebből állapítható meg a legbizto-sabban. A kifőzőipar munkakörének áthágása szem-pontjából feltétlenül kifogásolandó az is, ha valaki az előre megállapított fogásokból álló, tehát az ét-lapon feltüntetett ételféléken felül, valamely frissen készített (frissen sütt) ételfélét szolgáltat ki.

Kávéházaknál elsősorban is annak a vizsgálata a fontos, hogy van-e a tulajdonosnak a vendéglőipar gyakorlására jogosító iparendedélye. Fontos annak a vizsgálata is, hogy zárórán túl a kávéházak nem szolgáltatnak-e fel vendégek részére vendéglői étel-félét is (levesek, stb.), mert tudvalevően a vonat-kozó jogszabályok értelmében a vendéglőkre nézve megállapított zárórán túl a vendéglői munkakörbe eső meleg ételféléket kiszolgálni még abban az eset-ben sem szabad, ha az üzlet a kávéházi iparendedély alapján egyébként továbbra is nyitvatartható. Az ily módon elkövetett kihágás azonban nem az ipar-nak jogosulatlanul való gyakorlását jelenti, hanem kifejezetten zárórákihágnást képez, amelynek elbirá-lására a m. kir. rendőrség illetékes.

A *koresmánál* arra kell ügyelni, hogy ott mi-lyenfajta meleg ételleket készítenek és hogy azt ki-

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

a
KÖBÁNYAI POLGÁRI
SERFŐZDE

gyártmánya.

nek, hány esetben adják el.

Végül még megemlítem az ételmezési szakmák közös ellenfelét, a *magánháztartásokban* üzött kifőzést, ahol ételkiszolgálás címen folytatják a tisztességtelen versenyt az összes vendéglátóiparokkal szemben. Az e címen üzött visszaélések különösen az utóbbi időben mindig nagyobb és nagyobb terjedelmet öltenek úgy, hogy ezek túlkapása ellen feltétlenül védekezni kell. Az ilyen esetek vizsgálatánál lehetőleg névszerint kell megállapítani azt, hogy a házikosztot adó hány személynek főz, továbbá, hogy az illető, aki ott étkezik, albérlője-e neki, hogy esetenként esznek nála vagy a kosztosok ott állandóan abonálva vannak-e? Ha pedig a házi kifőző által készített ételeket nem helyben fogyasztják, hanem azt házhoz szállítják, ezekben az esetekben fontos azoknak a nevét is megállapítani, akik részére a szállítás történik, továbbá annak a megállapítása is szükséges, hogy a házikosztot adó a főzést főfoglalkozásként űzi-e vagy pedig ebbeli ténykedése csak a háziszükséglet keretében üzött mellékfoglalkozást jelenti.

Röviden összefoglalva: ezek azok az elvek, amelyeket a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének a jogosulatlan ipart gyakorlók ellen nemrég elhatározott akció keretében szemelőtt kell tartani.

A bor kezelése, tekintettel az 1933. évi termésre.

Irta: Fuchs Elemér.

a budafoki állami pincegazdaság igazgatójának előadása 1934 január 29-én az Ipartestület székházában.

MINDENKELŐTT A MOST ELMULT szőlőgazdasági év viszonyairól nyujtok némi tékoztató képet.

Csonka-Magyarország 368.256 kat. hold szőlőterületén az 1933. évben 2.976.698 hektoliter mustot szűrték és ezenkívül 252.164 q csemegezőlő került értékesítésre. A termelők óborkészlete szüretkor 232.437 hl-t tett ki.

Hazánk összes szőlőterületei a háború utáni kedvező konjunktúra alatt 1928-ig évről-évre egyre szaporodott, az 1929. évi igen szigorú fagyok azonban nagy területeket, úgyszólván teljesen kipusztítottak és akkor már erősen érezhető borfogyasztási válság miatt gazdáink azok nagyrészét nem telepítették be újra. Az utóbbi 5 év alatt közel 5%-kal csökkent így hazánk összes szőlőterülete és a hatalmas befektetéssel telepített szőlők pusztulása ennél fogva a nemzet törzsvagyonának pusztulását is jelentette.

Egy kat. hold szőlőnek telepítési és első 3 évi fenntartási költségeit legalább 1200 pengőre becsülhetjük, így tehát az említett 5 százalékot kitevő

nemzeti vagyon pusztulása 18—20 millió pengőt tesz ki. Emellett 18.000 szorgalmas szőlőmunkás fél-évi munkaalkalmát szüntette meg a szőlőterületeknek említett 5 százalékos csökkenése, ami már mélyreható szociális következményeket is vonhat maga után.

Az 1933. évi siralmasan rossz bortermésnek okát az igen kedvezőtlen időjárás mellett a szőlők elhanyagolásában, az ebből előállott szőlőtőke hiányában és a gazdák pénztelensége miatti hiányos megművelésében kereshetjük. Az elmúlt esztendő túlságosan késői kitavaszkodását a többi hónapok sem hozták helyre és a szőlő a legtöbb helyen fejletlen maradt. A gyengébb termésátlagok oka szőlőinknek elhanyagolt állapotára és a szaktudás kellő hiányára vezethető vissza. Hazánkban különösen szőlőkben szegényebb vidékein gyakran szinte primitív módon folyik a szőlőművelés.

A római nemzetközi mezőgazdasági intézet havi folyóirata szerint az ideai szüreti eredmények csaknem mindegyik bortermelő államban gyengébbek voltak, mint a tavalyiak. A minőség a déli államokban a szokásosnál jobb, Franciaországban (ahol az idén a must javítását is megengedték) és a duna menti államokban pedig rosszabb volt a tavalyinál. A borárak világszerte megjavultak és a csemegezőlő iránti kereslet csaknem mindenütt csökkent. Hazánkban 1932-ben az országos termésátlag mustban kifejezve 10.4, 1933-ban pedig 8.6 hl. volt kat. holdanként. Szóval a terméseredmények még gyöngye közepesnek is alig mondhatók.

Az ideai szüret egyébként Fehér megyében és Sopron városában sikerült a legjobban, a Nyírségben pedig a legkevésbé. Az 1933. év egész bortermésének több mint háromnegyed része egészen gyenge minőségű asztali bor. Megállapíthatjuk, hogy az elmúlt évi szüret az abnormális időjárás okozta rossz beérés következtében minőségi szempontból az utóbbi évtized egyik legkedvezőtlenebb bortermését eredményezte.

Miután az ideai borok összes savtartalma a normális évek 6—7 ezrelékének a kétszeresét is elérte, nagyon helyesen cselekedett az a szőlősgazda, aki az első fejtést most január végére halasztotta. A szőlősgazdától igen sok érdeklődés futott be hozzánk az idén arra nézve, mikor fejtsék le a szokatlanul magas savtartalmú újbort a seprőről. Mindenkinek az élesztő felkavarását és az első fejtésnek január végére való kitolását ajánlottuk.

Élesztő felkavarása ugyanis olyan boroknál jár haszonnal, amelyekben ki nem erjedt cukor már nincsen, ha azok a kelleténél savanyúbbak. A must rendszeren savanyúbb mint a bor, mert egyrészt a borkő egy része az erjedés folyamán kiválik, másrészt a savak egy részét az élesztő is fogyasztja. Az erjedésnél keletkezik ugyan sav is, a borostyánkősav, de az a savpadást nem ellensúlyozza s végeredményben a borban mindig kevesebb a sav, mint a mustban volt. Az 1933. silány évjáratban a bor savtartalma oly magas, hogy annak csökkentése kívánatos s az a savcsökkenés, ami az erjedés alatt normálisan bekövetkezett, nem elegendő. Hogy az élesztő több savat pusztítson, azt úgy érjük el, hogy az élesztőt, miután a cukrot elerjesztette s a hordó fenekére ülepedett, kényszerítjük, hogy még egy

Borpalota Rt.

Budapest, VI. Király uccu 26. Telefonok: 14-0-44 és 18-4-6.

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben

Február 26-án közgyűlés lesz! Jöjjetek el mindnyájan!

ideig tevékeny maradjon. Ebből a célból az élesztőt a leülepedés után felkavarjuk s a borban újra eloszlódott élesztő cukrot nem találván, a savakat fogyasztja. Amilyen célszerű volt ezen eljárás az idei, kelleténél savanyúbb boroknál, épp oly hiba volna olyan boroknál, amelyek amúgy is lágyak. Ezen boroknál az ellenkezőre kell törekednünk, vagyis arra, hogy az élesztő minél kevesebb savat pusztíthasson.

Az élesztőn kívül még más szervezetek is közreműködnek az új. n. természetes savcsökkenésnél. A borban előforduló bizonyos baktériumoknak is megvan az a képességük, hogy a savanyú borokban nagyobb mennyiségben előforduló almasavat a sokkal enyhébb savanyúságú tejsavra változtassák át. A borkő kiválása folytán beálló savapadás sokszor nem elég ahhoz, hogy a bor savanyúsága enyhüljön, ez a savapadás korántsem olyan lényeges, mint a baktériumok által előidézett savcsökkenés lehet. A baktériumok által elpusztított sav mennyisége bizonyos körülmények között borkősavban kifejezve az idén 7 ezrelékig is felment. Ily módon az idei 14—16 ezrelék savtartalmú mustok a savcsökkenés befejeződte után 7—9 ezrelék savtartalommal bíró borra alakultak át. Ily arányú savapadás azonban csak az esetben állt be, ha a savanyú borok rendes kezelésénél gondot fordítottunk arra, hogy a savcsökkenést okozó baktériumok működésében semmiféle gátló körülménnyel ne találkozzanak. Az ezen baktériumok életműködését zavaró körülmények a következők: 1. A pincének kelleténél alacsonyabb hőmérséklete. 2. Kénssav jelenléte. 3. Az újborknak seprőjéről túlkorán való lefejtése. 4. Az újborknak szűrése. 5. A túl magas alkoholtartalom. Az erjesztés és az újbor pincének alacsony hőmérséklete nemcsak az élesztő működését zavarja, de kedvezőtlen a savpusztító baktériumokra is. Kívánatos, hogy az újborok az első fejtésig 12—15 Celsius-fokú pincében maradjanak.

Alacsonyabb hőmérsékleten a savpusztító baktériumok vagy egyáltalában semmi vagy csak igen gyenge életműködést fejtenek ki s hosszabb idő alatt lesz tevékenységüknek akkora eredménye, mint magasabb hőmérsékleten az első fejtésig lett volna. 12—15 Celsius-foknál a savcsökkenés február végéig akkora lehet, mint alacsonyabb (8—10) Celsius-fok hőmérsékleten augusztus végéig. Ha tehát a természetes savcsökkenés érdekünkben van, mint az az idén volt, gondoskodjunk megfelelő hőmérsékletről.

Ha a túlsavanyú borokban a természetes savcsökkenést előmozdítani akarjuk, nem kell az első fejtéssel sietnünk. Egy bizonyos határt természetesen itt is be kell tartanunk. A magas savtartalom bizonyos mértékig védi és biztosítja az élesztőt a bomlás ellen, de az alkohol ugyanakkor rendszerint kevés lévén, túlsokáig azért ne halasszuk az első fejtést. Az idén az első fejtéssel bátran várhatunk január hó végéig.

Míg a természetes savcsökkenés folyamata tart, a bort ne kénezzük. Az idei savanyú, kemény borok úgysem kívánják a kénezést, egészségesek, maguktól is szépen megtisztulnak. A savcsökkenés az első fejtés utánig tart, sokszor egy évig is elhúzódik.

Az idei újboroknál ne alkalmazzunk szűrést az

Menczer tisztító cég felelősséggel mindenféle ruháknak fénytelenítését egy évi jóállással vállal. Vidékre is szállít. Központ: Budapest, II., Zsigmond u. 18. Tel: 52-0-42. Belvárosi fiók: IV., Váci ucca 36. (Duna uccai oldalon.)

első időben, mert kivált a jó szűrők sterilizálnak is és apasztják a savpusztító baktériumok számát. Más hasonló pinceművelet alkalmazását is kerüljük mindaddig, míg a természetes savapadás folyamatát elősegíteni vagy fenntartani érdekünkben áll.

Magától érthető dolog, hogy a természetes savapadás elősegítése csak az idei túlsavanyú boroknál indokolt, lágy boroknál a savpusztító baktériumok működése egyenesen betegsége számba mehet, sőt a savtartalom apadása más betegséget előidéző baktériumok működését is elősegíti, mert a baktériumok nagyrésze nem szívesen tűri a savat s ennek apadása vegetálásukat megkönnyíti.

Az idei borok bár nagyobb savtartalommal bírnak a normális évjáratú boroknál, általában mégsem mondhatók kellemetlen savanyúaknak, mert bennük a finom savak dominálnak, míg más években a magasabb savtartalmat jórészt a szabad borkősav adja, az ilyen borok pedig kellemetlen, érdes, vadsavanyúak.

A kelleténél nagyobb savtartalom eltüntetésére a megfelelő borok összeházasításával könnyen elérhető. Ha csak módunkban van, úgy forduljunk mindig ehhez az eljáráshoz. Sokszor azonban nem áll megfelelő bor rendelkezésünkre, ilyenkor nem marad más hátra, mint a bor fölösleges savtartalmának mesterséges letompítása, közömbösítése. A savtalanítást az előbb elmondottakra való tekintetből rendszerint a már kiejert bornál eszközöljük, a seprőről való lefejtés után, mert csak akkor tudjuk jól megítélni, hogy egyáltalán van-e szükség savtalanításra. Ha savpusztító baktériumok munkáját is igénybe vesszük, akkor még később hajtsuk végre a savtalanítást. A savtartalomnak túlságos közömbösítése a bor ízét ronthatja s a savtalanítás következtében a borban oldatban maradó sók nagyon felszaporodnak s növelik a hamutartalmat. 2 ezreléknél több savat legfeljebb kivételes esetekben közömbösítsünk. Mielőtt a savtalanítást nagyban végrehajtanók, kiesinyben próbáljuk ki, hogy meggyőződjünk arról, vajjon a savtalanítás tényleg előnyös lesz-e, javul-e a bor íze, mert előfordulhat, hogy a savtalanítás után a bor íze, jellege hátrányosan változik meg.

A bor fölösleges savtartalmának csökkentésére, bortörvényünk kifejezetten csak a tiszta szénsavas mész (calcium carbonicum precipitatum chemice purum) használatát engedi meg.

A tiszta szénsavas mészből 1 hl borhoz az összes savtartalomnak 1 ezrelékével való csökkentésére 67 grammot kell vennünk és belekevernünk.

A szénsavas mész a borba jutva, ha ebben szabad borkősav is van, legelőször ezzel vegyül s keletkezik egyfelől borkősavas mész, mely nehezen oldódik, kiválik és a fenékre száll, másfelől a szénsavas mész szénsava szabadabbá lesz s részben elnyeli a bor, részben pezsegve elillan. A borkővel a szénsavas mész borkősavas meszet alkot, a szabadabbá lett kálium pedig nyomban a bor más savaihoz kötődik, nevezetesen az almasavhoz, s lesz belőle almasavas

kálium, amely oldatban marad. A szénsav nagy része elillan, csak egy kis része kötődik le. Ha annyi szénsavas meszet adtunk a borhoz, hogy az összes borkő megbontása után is még maradt fölös szénsavas mész, akkor az almasavval, ugyanez a szénsav szabaddá válása mellett, almasavas mész keletkezik, amely könnyen oldódik és a borban marad. Almasav mellett a mész borostyánkősavhoz és tejsavhoz kötődik és ezen sók is oldatban maradnak. Ilyenkor a bor összetétele lényeges változást szenved, hamutartalma lényegesen megszaporodik s ezen oldatban maradt sóknak tulajdonítjuk az erősen savtalanított borok kellemetlen, lágy, lugos ízét.

Ha valamely borban a kelleténél nagyobb esersavtartalmat kívánjuk csökkenteni, úgy azt zselatin vagy tojásfehérjével való derítésekkel érhetjük el. A savtalanítás végrehajtásánál arra nagy gondot fordítsunk, hogy a pontosan kimért szénsavas meszet minél kisebb részletekben adjuk a borhoz és minél jobban és gyorsabban elkeverjük. Legjobb a szénsavas meszet a fejtéssel kapcsolatban a fejtőkádba kisebb részletekben adagolni. Ha a szénsavas mész tökéletlen elkeverés mellett a hordó fenekére száll, akkor körülötte a bor egy része túlságosan közböcsül, a bornak kellemetlen, lugos íze lesz, mely még később is megmarad, ha a bort felkevertük is ezen kívül, a bor színe is megváltozik. A leülepedett szénsavas mész összecsomósodik s ilyen állapotban nehezen keveredik.

Savtalanítás után a bor sokszor megzavarodik, ilyenkor megtisztulását derítéssel gyorsíthatjuk. A savtalanított bort 6—8 hétig nyugodtan hagyjuk, azután üledékéről átfejtjük. A leülepedett borkősavas meszet értékesíthetjük s ezzel a savtalanítás költségeit fedezhetjük. A savtalanítás után néha jelentkező kellemetlen íz hosszabb ászokolás és rendszeres kezelés mellett enyhül, legjobb azonban az ilyen borokat elházásítani.

Hivatalos ügyek

Jelentés a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületének 1933. évről.

Általános jellemzés.

AZ ELMULT 1933. ÉVBEN iparunk helyzete tovább romlott. Üzleteink forgalma csak csökkent. Ipari jogaink kalózainak tevékenysége még intenzívebb volt.

Minden év elején remény csillan fel agyonhajszolt lelkünk előtt, hogy talán ez az év — a számlálhatatlan, a szűkös és bajos esztendőök után — végre meghozza a javulást, azt az üdítő és termékenyítő májusi esőt, amitől az elsenyedő magyar gazdasági élet erőre kaphatna. Sajnos, a viszonyok

Forgalmát emeli, ha a Szekszárdi Pinceszövetkezet
kiváló borait méri! Rendelést felvesz és 5 litert már házhoz szállít a termelői kimérés. Bpest. V II, József u. 19. T. 3 -0 63.

állandó romlása nagyon hamar ellankasztja e reményt!

Ma már számszerűleg is kifejezhetjük üzleti forgalmunk súlyos sülyedését. Adóközösségünk a pénzügyminisztériumhoz fölterjesztett jelentésében olvashattuk, hogy a *budapesti vendéglősök 1933. évben az 1927. évi forgalomnak az egyötödét alig haladta meg*, pontosan, az 1927. évi forgalomnak 22 százaléka volt az elmúlt 1933. évben elért üzleti eredmény.

Tagjaink mozgalma.

Ez a lesújtó gazdasági tény és a velejáró lelki állapot robbantották ki azt az elégedetlenséget, amelynek következtében az ipartestület vezetése új kezekbe került.

Május havában, a testület vezetésével elégedetlenkedő tagtársaink, Kovacsevics Milossal az élén, fölkerlte dr. Eckhardt Tibor, országgyűlési képviselő urat, a legnagyobb ellenzéki párt, a független kisgazdapárt elnökét, hogy ipari bajaink meghallgatására nyerve meg a szakminiszter urakat. Dr. Eckhardt Tibor képviselő úr eleget is tett tagtársaink kérésének s a mintegy száz tagú, vendéglősökből és kávéosokból álló küldöttséget a parlamentben a miniszter urak elé vezette és Gundel Károlylyal együtt ismertette bajaink és terheink sokaságát. A küldöttséget fogadó kereskedelemügyi-, földművelésügyi- és pénzügyminiszter urak szóltak a küldöttséghez és azt kívánták, hogy konkrét adatokkal támasszuk alá kéréseinket és készek velünk együtt közösen megkeresni az orvoslás módjait.

Adatgyűjtés.

Ezután már a testület elnöksége a bajok konkrétizálása céljából a kávési partestület elnökségével terjedelmes kérdőívet szerkesztettek, amelyekben öt csoportban 32 kérdést intéztek a tagokhoz. E kérdőívek szétküldtek, hogy a tagok azokat kitöltve, megszabott időben küldjék vissza. Itt sajnálatlall kell megállapítanunk, hogy a többször megismételt sürgetés ellenére, késő őszig tagjaink éppen egyharmada, háromszáznál valamivel többen, töltötték ki és küldték vissza a kérdőívet.

Az elégedetlenség közben tovább erjedt s június havában elnökválságban robbant ki. Következett a vezetésben három és fél hónapi ideiglenes állapot, mely a szeptember 20-án tartott rendkívüli közgyűléssel véget ért.

Az adatok földolgozásával, bár sok akadály volt, már készen vagyunk. Hátra van a szövegezés munkája, minthogy az adatszolgáltató háromszáz üzletnek ezen tekintélyes száma és az üzletbérre, adózásra és az OTI terhekre, nemkülönben az üzleti adósságokra vonatkozó adatainak a közgazda-

Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat
Budapest. VII, Klauzál-u. 8. Telefon: J 38 5-58 és 38-5-59.
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül újonnan berendezve!
Legkiméletelesebb mosási rendszer!

Az alkalmazottak be- és kilépését jelentsd az Ipartestületben!

FOGVÁJÓ papírszalvétaétlap, cassablock, légyapír,
tábla, kréta, szivacs **legolcsóbban**

Merluszt Ödön, Budapest, Dob ucca 53. Telefon: 34-4-29

ság tudománya szempontjából is becsese van, külön füzetben akarjuk megjelentetni. E füzetet kiegészítjük az ipari életünkre vonatkozó szociális adatokkal és hogy ne légiüres térben mozogjanak ez adatok, egybe vetettük a kávé-, a sütő- és a hentes-mészárosipar szociális adataival.

Minthogy az eredmények közzétételével, könyvvédő dagadna jelentésünk, csupán példaképpen megemlítjük, milyen szempontok alapján dolgoztuk föl azokat:

Pl. az üzletbért (ugyanígy az adózást és az OTI-terhet is) a következő szempontokból elemeztük:

1. a forgalom évről-évre csökkent, az üzletbér is csökkent;
2. a forgalom csökkent, az üzletbér egyenlő maradt;
3. a forgalom csökkent, az üzletbér emelkedett.
4. a forgalom egyenlő volt, az üzletbér csökkent;
5. a forgalom egyenlő volt, az üzletbér is egyenlő;
6. a forgalom egyenlő volt, az üzletbér emelkedett;
7. a forgalom emelkedett, az üzletbér csökkent;
8. a forgalom emelkedett, az üzletbér egyenlő maradt;
9. a forgalom emelkedett, az üzletbér is emelkedett.

Éppen az üzletbérre vonatkozó adatok azt mutatják, hogy a három rezsitétel között a legnagyobb az üzletbér, ezt követi az adózás és azután az OTI. Sok esetben pl. az üzletbér a bruttó bevétel 50 százalékát emésztí föl. Éppen ezért az üzletbér problémájával gyakorlatilag is kívánunk foglalkozni.

Üzleti tartozása, közüzemi hátraléka az adatszolgáltatók 63 százalékának volt és pedig egy összegben 641.903 pengő.

Ebből:

99 tétel üzletbértartozás	252.647 P = 39.4%
167 tétel különféle adótartozás	221.614 P = 34.5%
90 tétel OTI és MABI tartozás	157.671 P = 24.5%
11 tétel járdafoglalási díjtart.	8.687 P = 1.4%
5 tétel víz- és áramdíjtartozás	1.284 P = 0.2%
372 tétel összesen	641.903 P = 100.0%

A nyomasztó helyzetet legjobban ezen adatok további részletezése mutatná, azonban az előbb jelzett ok miatt el kell ettől tekintenünk. Azonban mégis megemlítjük, hogy ezen üzleti tartozások 169 üzletre vonatkozik csupán, a többi vagy helytelenül fölfogott szeméreméretből nem vallotta be üzleti tartozásait vagy egy másik kisebb része még megmaradó vagyona roncsaival tesz eleget fizetési kötelezettségeinek. Köztudomású ugyanis, hogy a magyar szállodás- és vendéglősipar a közzel szemben mindig pontosan eleget tett kötelezettségeinek. Ma már nem tud és ezért kér kíméletet és támogatást!

Sorrend szerint nem, de tárgy szerint idetar-

NÖSNER pezsgő

Nösner, V. Hollán u. 2. Rendelések: Tel. 19-4-89.

tozik és ezért megemlítjük, hogy a többi iparágakkal évek óta küzdöttünk a *köztartozások méltányos és kamatmentes leróhatásának engedélyéért*. Épp karácsony előtt adott ezekre a tartozásokra a kormány 60 hónapi moratóriumot, amely alatt apróbb részletekben bizonyára sikerülni fog nehéz köztartozásainktól megszabadulni.

Taggyűlés.

Az ideiglenes vezetést *Malosik Ferenc* ügyvezetésével az elnöki tanács irányította.

Az elnöki tanács július hó 10-ére taggyűlést hívott össze, hogy a bajainkat a nagy nyilvánosság előtt föltárjuk. Taggyűlésünk során *Németh Aladár* „A szállodaipar és az idegenforgalom problémáiról”; *Babiczy Gyula* „Az italmérési jogok helytelen kiosztásáról”; *Vajda Andor* „Az illegitim és hatósági kifőzők konkurenciájáról”; dr. *Stein Sándor* és *Dénes Márton* felszólalása után a napirendet az adózási bajokkal kiegészítve *Gundel Károly* foglalta össze, mely után a határozati javaslat került előterjesztésre, amelyet egyhangúlag fogadtak el a hatszáznál többen megjelent tagok. E taggyűlésen valamennyi főhatóság vezetője és számos országgyűlési és városi képviselő volt jelen, akik közül *Scheuer Róbert* és *Zala Zsigmond* urak szólaltak föl.

Ennek a taggyűlésnek igen nagy visszhangja támadt, a napi- és szaklapok barátságos szellemben hasábos cikkeken behatóan foglalkoztak vele.

Ezen taggyűlés előkészítésével egyidőben, *Malosik Ferenc* ügyvezető fölkérésére *Ballai Károly* programot dolgozott ki, amelynek velős összefoglalása volt a „határozati javaslat”, amelyet már előzőleg megküldtünk a kereskedelemügyi-, a földművelésügyi-, a pénzügyi- és a külügyminisztériumnak.

Ipartestületünk ügyeinek további vezetésében, rövid félév alatt beigazolódtott, hogy ezen iránytű, a program hasznos eszközzé vált kezünkben, mert általa rendszeresen munkálhattuk céljainkat: ipari bajaink orvoslását, helyzetünk javítását.

Rendkívüli közgyűlésünk.

Szeptember 20-án tartottuk meg elnökválasztó közgyűlésünket, amelyen két jelölt volt. A szavazás titkosan folyt le és *Keszey Vince* 78 szavazatával szemben *Malosik Ferencet* 264 szóval, tehát 186 többséggel nagy lelkesedéssel választották meg elnöknek. Az ily módon megürült egyik alelnöki és a kisvendéglős-szakosztály alelnöki tisztségére ugyancsak 264 szavazattal *Ammer Jánost* és *Leimeter Ferencet* választották meg.

Ugyancsak ezen közgyűlésen egyhangúlag módosították az alapszabályokat és ennek keretében július 1-től kezdődően mérsékeltek a tagsági díjakat. A mérséklés 20—10 százalék között mozog. Az új vezetőség tehát a terhek mérséklését ipartestületi életünkön belül kezdte meg.

**Új borok az idén
közismerten
gyengék.**

**Nagy raktári
fartok a
legkiválóbb**

amelyek megtekintésére tisztelettel meghívom.

Ó-borokból, KÖSSLER

Rudapest, Kerepesi út 30. Telefon: 96-4-40.
Villamosközlekedés 24-es és 38-as végállomás.

Az új bortörvény.

Mikor értesültünk arról, hogy a földművelésügyi minisztériumban az új bortörvény-tervezetnek még nincsen kész a végleges szövegezése, a régebbi előterjesztés hiányait kiegészíteni törekedvén, újabb, beható előterjesztéssel fordultunk augusztus hó elején a földművelésügyi miniszter úrhoz, hogy az italmérő érdekeltségek, a vendéglősök érdekeinek védelme minél alaposabban kerüljön a törvényjavaslatba.

Mindenekelőtt azt állapítottuk meg, hogy „a borral három érdekelttség foglalkozik: a termelő, a közvetítő borkereskedelem és az italmérő. Szükséges tehát, hogy a felelősség mind a három részre határozottan kidomboríttassék és ezáltal elkerültesse az a nem kívánatos állapot (ami most van!), hogy akár a termelő, akár a borkereskedő miatt végsőfokon az italmérő feleljen olyan mulasztásokért, amelyet voltaképpen nem ő követett el.“

Behatóan foglalkoztunk a „hírlapi közzététel“-l, vitatván, hogy azzal voltaképpen a magyar borok jó hírneve tétetik tönkre, mert megfigyeléseink és tapasztalataink szerint a hírlapi közlések zöme a „vizezett“ borokért történnek s nagyon ritka az olyan eset, mikor valóságos borhamisításról van szó; miért is a magyar bor érdekében a „hírlapi közlés“-sel, mint büntetésekiegészítéssel, csak akkor élhessen az eljáró bíró, ha *valóságos* borhamisításról van szó.

Ezenkívül a törvénytervezet részletes tárgyalása során 19 fontos és alaposan megindokolt módosítást ajánlottunk a földművelésügyi miniszter úr figyelmébe.

A vasárnapi munkaszünet szigorítása.

Ugyancsak augusztus hó folyamán terjedelmes emlékiratban — amelyet lapunk 1933. évf. 240. oldalától bőven ismertettünk — fordultunk a kereskedelemügyi miniszter úrhoz, amelyben, iparunk sajátos természete alapján és idegenforgalmi érdekből *a vendéglátóiparnak a vasárnapi munkaszünet alól való teljes mentesítését* kértük. Részleteiben pedig az égetett szeszes italok vasárnapi kiszolgáltatása mellett foglaltunk állást, valamint a kormának vasárnap délelőtti órákban tervezett zárva tartása ellen nyilatkoztunk.

Nem érdektelen annak megemlézése, hogy az év őszén *Fabinyi Tihamér* kereskedelemügyi miniszter úr nyilatkozott a vasárnapi munkaszünet kérdéséről. „A mai súlyos időkben — mondotta a miniszter úr — vigyázni kell, nehogy bárkinek az ő kiesinyke kenyereből lecsípjenek valamit. Ezt tekintetbe kell venni a vasárnapi munkaszünet kérdésének megoldásánál is.“ Mintha csak emlékiratunk következő megállapításának visszhangját hallottuk volna: „amennyiben a tervezet dolgában a

miniszter úr még nem határozott, kérjük, fontolja meg, vajjon a mai gazdasági helyzetben időszerű-e a vasárnapi munkaszünet szigorítása, mikor inkább a kereseti lehetőségre kellene minél több alkalmat nyújtani“.

A vendéglátóipar vasárnapi munkaszünet alól való mentesítése érdekében a *Parlamenti Idegenforgalmi Bizottságnak*, az *Országos Idegenforgalmi Tanácsnak* és az ország összes kereskedelmi és iparkamarájának támogatását is kértük, amely mozgalmunknak nagy sajtóvisszhangja is volt.

Az újabb szikvízrendelet-tervezet.

Ugyancsak augusztus hó folyamán a kereskedelemügyi minisztérium által kibocsátott újabb szikvízrendelet-tervezethez szóltunk hozzá.

E rendelettervezet némi haladást mutatott az előző állapothoz, bár iparunkra nézve sok hátrányos intézkedés is volt benne.

Ragaszkodtunk előterjesztésünkben ahhoz, hogy az ipartörvény azon alapelve alapján, amelyet a miniszter úr a tervezet bevezető soraiban is elismert, hogy a vendéglősipar minden üzletkörébe tartozó cikkeket teljesen maga elkészítheti és árusíthatja, hogy szikvizet készíthessünk és azt fogyasztóinknak kiszolgáltathassuk.

Hét módosítást is ajánlottunk, amelyek közül kiemelkedik az, hogy a megszüntetni akart üvegcsereközpont átszervezését kértük. Az üvegcsereközpont feladatát egy hatóságtól kirendelt tisztviselő és az érdekelt fogyasztóiparok ipartestületei (társulatai) által napról-napra kiküldött megfelelő számú megbízott bonyolítsa le.

*

Iparvédő tevékenységünket azonban nemcsak a minisztériumok törvény- és rendeletelőkészítő kezdeményezéseivel kapcsolatosan fejtettük ki, hanem programunk alapján gyakorlati tevékenységgel is.

Tudjuk jól, amint ezt programunkban ki is fejtettük (l. 1933. évf. 214. oldalától), hogy bajaink gyökereinek egy része olyan talajban van, amelyhez mi nem nyúlhatunk, amelyhez nem érhetünk: az általános világgazdasági válságban és a deflációs pénzügyi politikában. Viszont vannak olyan bajaink, amelyeken részben a kormány, de részben magunk is segíteni tudunk.

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

Piatnik Nándor és Fiai

Budapest, VII., Rottenbiller uca 17. sz.

Telefon: 31-0-63, 45-3-71. :: Alapított 1824.

Fellner Béla f. ü. v.

Első belvárosi szállodai, vendéglői és kávéházi személyzeteket közvetítő iroda

Budapest, IV., Irányi u. 1. Telefon: 84-2-92

Február 26-án közgyűlés lesz! Jöjjetek el mindnyájan!

KISS JÓZSEF MŰASZTALOSÁRU GYÁR

Budapest, VIII., Kisfaludy ucca 38. (Saját ház.)
Telefon: 30-2-88.
A Holub-söröző teljes berendezésének készítője.

A repülőbizottságok megszervezése.

A kormánytól az iparvédelmi rendelkezések megjavítását kértük, magunk munkafeladata pedig az ú. n. „kontárok“, ipari jogosítványaink kisajátítói ellen küzdeni. Ezen utóbbi tevékenység azonban csak akkor lesz eredményes, ha az az egész város területén egységes elgondolás és vezetés alapján következetesen történik.

Ennek a megvalósítása érdekében sorozatos kerületi taggyűléseken megszerveztük a repülőbizottságokat és kezükbe olyan személyazonossági igazolványt adtunk, amely nemcsak megismerteti az ipari kihágások eseteit, hanem utalás található azon törvény- és rendelethelyekre, amelyek alapján a tapasztalt ipari kihágások megtorlása kérhető is, sőt biztos vezérfonál a rendőrbíróságoknál eljáró szakképviselőinknek.

Egyes kerületekben igen szép eredménnyel folyik a munka, bár még nem olyan ütemben és eredménnyel, ahogyan ez kívánatos. El helyt meg kell említenünk Vajda Andor és Kotauczek György kartársainkat, akik, mint kerületi előadók és mint szakképviselők buzgóságukkal és odaadó munkásságukkal rendkívüli nagy szolgálatot tesznek iparunknak. Reméljük, hogy példájuk nyomán még számos buzgó munkatársunk lesz, különösen az ifjabb vendéglős nemzedékből!

Kérésünkre Ferenczy Tibor fővárosi rendőrfőkapitány úr kioktatta a rendőrlégénységet, akik a repülőbizottság tagjait már is sok esetben teljes készséggel támogatták.

A fővárosi italmérők helyrajza.

A június havában kért üzemmstatistikai adatok beszolgáltatásának szorgalmazásával augusztus hó folyamán ajánlkozó tagtársainkkal megszerveztük azt a munkásságot, amellyel Budapest lakottabb területén az italmérő üzletek helyrajzát készítettük el. Ez alkalommal figyelemmel voltunk és ugyan csak összeírtuk a legitim kifőző üzleteket és lehetőség szerint a házikifőzőket is.

Az összegyűjtött adatok és vázlatok alapján 15 nagy táblán szemléltettük a korlátlan, a korlátolt és a termelői bormérések elhelyeződését és egészségtelen elosztását fővárosunkban. Tanulságos és hasznos adatait eddig is sok esetben meggyőző erővel használhattuk föl.

Ezen nagy munkát, amely testi fáradsággal és anyagi áldozattal is járt, a következő kartársaink végezték:

Az I. kerületben: Dittmayer Andor és Kocsis Géza;
a II. kerületben: Winkler László, Winkler

Ferenc;

a III. kerületben: Bárczy Mihály, Lenhardt Nándor.

(Az Ujlak még hiányzik!)

A IV. kerületben: Baldauf testvérek;

az V. kerületben: Peringer József, Vajda Andor;

a VI. kerületben: Hodász György;

a VII. kerületben: Csengey Árpád, Kovácsics Mátyás szakíró, Szabó Ferenc József konyhafőnök;

a VII. kerületben: Czimerer Istvánné, Chvalkovszky János és Kovácsics Mátyás;

(Zugló még hiányzik!)

a IX. kerületben: Ferber Géza, végül

a X. kerületben: Leimeter Ferenc és Novák Ernő.

Az 1922: XII. tc. 38. és a 78.000/1923. K. M. rendelet 97. §-ainak problémája.

Az ipartörvény-novella alkotói gondoltak arra az esetre is, hogy mi történjék akkor, ha bizonyos iparágakban újabb iparendedélyek kiadását a közszükséglet nem kívánja.

Erre az eshetőségre szól a T. (= törvény) 38. §-a, mely úgy rendelkezik, hogy — maradjunk ezután saját ipari viszonyainknál — a vendéglátóiparra kiadható iparendedélyek száma szabályrendeletben megszabható, de a létszám megállapítása hiányában az iparendedély kiadását a közszükséglet szempontjából is el lehet bírálni.

A fogyasztói válság során most jutottunk oda, hogy az új vendéglátó üzletek alapításának megakadályozására a T. ezen iparvédő rendelkezését igénybe vegyük. Mert ha eltekintünk is a város egyes helyein kialakult egészségtelen állapottól és elméletileg akarjuk a főváros vendéglátó iparának üzleti kilátásait mérlegelni, a lehető legszomorúbb eredményre jutunk.

A kérdés ez: A fővárosban ezidőszerint levő vendéglátó üzletek a főváros lakosságának hány százalékára támaszkodhatnak?

Az előbb fölített kérdésre adott objektív felelet világosan elénk állítja bajaink egy részének forrását, amely független a világ- és egyéb válságtól és amelynek orvoslása a kormány kezében van.

1.

Az 1930. évben a főváros lakossága családi állapot szerint a következőképpen oszlik meg:

1. Nőtlen	482.482 =	47.9%
2. Házass	427.620 =	42.5%
3. Özvegy	77.137 =	7.7%
4. Elvált	18.945 =	1.9%

Összesen: 1,006.184 = 100.0%

Ebből föltehetően nincs háztartása, nem étkezik a családban:

1. A nőtlének, hajadonok	33%-a =	199.219
2. A házassok	10%-a =	42.762
3. Az özvegyek	50%-a =	38.568
4. Az elváltak	50%-a =	9.472

Összesen: 290.021

SIMON KÁROLY utóda HALÁSZ IMRE hentesárugyár VIII. Békés u. 3.

Özv. Bandl Ferencné, Keszev Vince, Pannonia-szálló éttermek stb. állandó szállítója.

Telefon: 30-1-42

Uj üzletnyitásnál, áthelyezésnél előbb az ipartestületben érdeklődjünk!

Ponyvák!

Állószerkezetű vasgerendákra építve, dupla ollós karokkal, vagy falra erősítve Régi szerkezetet átalakítunk és áthúzzunk új prima vízmentes ponyvával.

Legolcsóbban szállítunk!

Kérjen ajánlatot.

Néhány nagyobb és kisebb használt ponyvaszerkezet eladó.

IRÁNYI és ECKMAYER, Budapest, Vörösmarty u. 47. Telefon: 21-7-09.

(Ez alkalommal az idegenforgalom üzleti határsairól nem szólunk, minthogy — ez természetes is — az üzleti alapot mégis csak a városi fogyasztók alkotják.)

Ezen létszámnak a fele koreszmákban, házikifőzőknél étkezik, esetleg hentesnél vagy más élelmiszerkereskedésben szerzi meg élelemszükségletét; a mai kereseti lehetőségekre és a hatóságok jóléti tevékenységeire gondolva, igen kedvezően számolunk, ha a másik felét, 145.000 lakost veszünk a vendéglátó üzletek fogyasztóinak. Ha most már ezt a számot arányosítjuk a meleg konyhát tartó vendéglők (1000), csupán a legitim kifőzők és kávémérők (1000) és a kávéházak (150) létszámával, akkor *egy-egy legitim vendéglátó üzletre csupán 67 fogyasztó jut!*

Tájékoztatásul még megemlítjük, hogy Budapesten 1930. évben 238.187 főbériói háztartás volt, melyben 238.187 családfőn kívül 557.908 családtag, rokon, alkalmazott és 101.145 albérlő, családjával, összesen 897.240 egyén élt.

2.

Az 1930. évben Budapesten népessége *életkor* szerint:

0—14 éves volt	156.131	=	15.5%
14 évesnél idősebb	850.053	=	84.5%
Összesen:	1,006.184	=	100.0%

Ugyanezen évben az italmérési engedélyek száma, a termelői engedélyek *nélkül*: 3971.

Ha az italmérési engedélyek számát az össznépeességhez arányítjuk 253 lélekre; ha pedig a 14 évnél idősebb népesség számához, akkor 214 lélekre jut egy-egy italmérési engedély.

Minthogy azonban nyilvános italmérő üzletekben 18 évnél fiatalabbnak nem szabad italt kiszolgáltatni, akkor *még 200 felnőtt egyén sem kerül egy-egy italmérő engedélyre.*

De vajjon ez mind valamennyie fogyasztó-e?

Egészen bátran állíthatjuk, bár erre számbeli adataink nincsenek, hogy a munkátlanság, a sport, az antialkoholista mozgalom a felénél többet bizonyára elvonja az italfogyasztástól, végeredményben *egy-egy* italmérő üzlet 80—90 fogyasztó egyénre számíthat.

Ha e két számítást összevetjük, látjuk, hogy egy-egy fővárosi vendéglátóüzlet 70—90 fogyasztóra számíthat, amely klientéla az üzletvitelt valóban nem teheti rentabilissé, sőt a megélhetést sem biztosíthatja!

Nyilvánvaló, hogy a törvény iparvédő rendelkezéséhez teljes joggal folyamodhatunk, azonban...

Azonban, ha a törvény 38. §-a szerint az iparengedély kiadását „*lehet*“ a közszükséglettől függővé tenni, a végrehajtási utasítás 97. §-a a törvényen túlmenően, kereken elrendeli („*kell!*“) a köz-

szükséglet kivizsgálását és amennyiben a kérelmező közszükségleti szempontból iparengedélyt nem kap, ugyanakkor egyéves zárlatot rendel el az iparengedélyek kiadására.

Miután iparunk helyzetét pontosan megismertük és az iparvédő rendelkezésben a törvény és annak végrehajtási utasítása közötti eltérést megállapítottuk, november havában fölterjesztéssel fordultunk a kereskedelemügyi minisztériumhoz, amelyben kértük, hogy az iparengedély olyan kerületbe is áthelyezhető legyen, ahol esetleg éppen egyéves zárlat rendeltetett el — minthogy ez a rendelkezés nem alapszik a törvényen.

Mi ugyanis egy belvárosi áruház vendéglőiparengedélyét megfellebbeztük s ennek elintézésével párhuzamosan ezt a fölvetett problémát is tisztázni, illetően rendezni törekedtünk, mert célunk nem a zárlat elrendeltetése volt, hanem az új vállalkozások megakadályozása. Az ezidőszerint érvényben levő törvényes rendelkezések alapján a zárlat elérése igen könnyű, azonban céltalan és haszontalan, mert míg általa egy új üzlet létesítését ideig-óráig kitőlhatjuk, addig a meglévő üzletek szabad mozgását lehetetlenné tettük volna.

Ezen fölterjesztésünket, sajnos, a minisztériumban nem fogadták el, mire december hóban közvetlenül a miniszter úrhoz akartunk fordulni. A miniszter úr azonban elfoglaltsága miatt a törvényelőkészítő osztályhoz utasított bennünket. A másodsor előterjesztett kérésünk már nemesak meghallgattatott, hanem a minisztérium említett osztálya ez ügyben rövidesen tárgyalást kezdett a városháza XV. osztályának vezetőjével, báró Babarczy István úrral. E tárgyalásba ez év január havában mi is bekapcsolódtunk s a következő megoldásban egyeztünk meg:

Az új iparengedélyek ügye közszükségleti szempontból megvizsgálható, az iparhatóság a kért iparengedély kiadását saját hatáskörében megtagadhatja. Amennyiben az iparhatóság az iparengedélyt az ipartestület és a kamara egyöntetű állásfoglalása ellenére kiadná, a határozat az ipartestület részéről megföllebbezhető.

Azonban az egyéves zárlat elejtetik.

A problém tisztázása ennyire fejlődött, amikor ezzel a Kamara is foglalkozni kezdett. Nagy Antal kamarai alelnök vezetésével, a kávéipartestület képviselőjével újból összefoglaltuk e megoldási módot, amelyet a Kamara szintén fölterjesztett a kereskedelemügyi minisztériumhoz.

Reméljük, hogy a kedvező döntés hamarosan meg is lesz.

Ifj. Rufferschmidt Károly

gőzüzemre berendezett sütődéje

Budapest, IV., Váci ucca 55. sz. Telefon: 84—0—42.

(Egész napon át friss sütemények.)

A kifőzőipar üzletkörének szabályozása.

A T. 38. §-ának helyes végrehajtása után iparvédő munkánk rendszeres továbbfejlesztésén dolgozhatunk és teljes erővel fordulhatunk az *áruházak* vendéglő-üzletalapításai ellen. Ennekelölte azonban a *kifőző probléma megoldásán* tevékenykedtünk.

Elnöki tanácsunk és előljáráóságunk több ízben foglalkozott a kifőzőipar rendezetlen voltával.

A kifőzőipar túlkapásaival szemben áll vendéglőink térvesztése, mert a kifőzésekben teljes vendéglői jogot bitorolnak.

Két ellentétes javaslat alakult ki, az egyik, mely a kifőzőipart — szerzett jogainak sérelme nélkül — visszaszorítani akarja eredeti területére, a háztartásokon belül szolgáltatott ú. n. „kosztadásra”; a másik pedig a kereskedelemügyi minisztériumnak 136.658/XI—1931. számú rendelettervezete alábbi szempontokból való áldolgozását kívánja.

Ez utóbbi inkább a gyakorlati megoldást szolgálja.

A rendelettervezet módosítását a következőképpen kértük:

1. A kifőzőipar engedélyhez köttessék.

2. Szeszies italt odahozva sem szabadjon a kifőzőkben elfogyasztani.

A kifőzőipar üzletkörét az alábbi levezetéssel állapítottuk meg:

3. A főzés, ha az a családi szükségletet meghaladóan, idegenek részére ellenszolgáltatásért történik, háziipari tevékenységnek tekintendő.

Ha azonban ez a főzéstevékenység önálló, részben vagy egészben a megélhetés, a családfenntartás eszközéül szolgál — már ipari tevékenység.

A kifőzés tehát olyan ipari tevékenység, amellyel a családi keretet meghaladó méretekben idegeket rendszeresen és üzletszerűen élelmeznek.

Azonban, ha ezen ipari tevékenység a családi keretet nemcsak jóval felülmúlóan történik, hanem erre 3—4 évi tanonekodási idő alatt készülve, ezzel hivatásként foglalkozva, külön berendezett és felszerelt helyiségben, bő és választékos ételeket (menüket) készítenek és azokat erre a célra egyszerűen avagy fényűzően berendezett helyiségben fogyasztásra kiszolgáltatják — már képesített és engedélyhez kötött vendéglősipar.

Ezekből a meghatározásokból adódik a kifőző iparüzlet munkakörének két alapvető vonása:

1. a kifőzőipar meghaladja a családi étkezés kereteit;

2. azonban nem lépheti át a családi étkezés méreteit.

Ezen meghatározás alapján a kifőzőipar üzletkörét így határoztuk meg:

A kifőzés olyan engedélyhez kötött iparüzleti tevékenység, amellyel a családi keretet meghaladó méretekben idegen személyeket akár előzetes megállapodás alapján hosszabb időn át, akár egy-egy alkalommal ebéddel vagy vacsorával rendszeresen élelmeznek és az ebéd, vacsora időben az aznapi menü egyes ételadagait kiszolgáltatják.

A kifőzésben tehát naponként egyféle levest, egyféle főzeléket, kétféle húsetel (melyből az egyik belsőség) és főtt tészta készíthető, amely ételek akár három (hústalan, olesőbb húsos, drágább hú-

HELLER SAJTOK IZLETESEK!

sos) menüben összeállítva, akár adagonként is kiszolgáltathatók.

Továbbá a *penzió és a családban szokásos ú. n. kosztadás*, ha az a család együtt étkező létszámát százszázalékkal felülmúlja, kifőzésnek minősítendő.

Mielőtt e két javaslatunkat a kereskedelemügyi minisztériumba fölterjesztettük volna, dr. *Pertik* Béla iparhatósági biztos úr kezdeményezésére a kifőzőipartársulat elnökségével február hó 10-én együttes tárgyalást folytattunk. A tárgyalás, amint azt az elnöklő dr. *Pertik* Béla tanácsi főjegyző úr kénytelen volt megállapítani, eredménytelen volt, mert a kifőzők a törvény ellenére teljes vendéglői üzletvitelt akarnak a maguk részére biztosítani. Minthogy mi *nem ismerhetjük el jogforrásnak a visszaélések által kifejlesztett gyakorlatot*, ellene minden törvényes eszközzel küzdeni fogunk.

A döntést a kereskedelemügyi miniszter úr kezeibe tettük le, amelyet bizalommal várunk.

Avendéglátóipar létszámának megállapítása.

Amint a kifőzőipar gyakorlása engedélyhez kötve s munkaköre megfelelően szabályozva lesz, további teendőnk lesz a polgármester úrtól azt kérni, hogy a fővárosban a vendéglátóipar gyakorlására kiadható iparengedélyek számát szabályrendeletben állapítsa meg.

Ha ez év folyamán ezt el tudjuk érni, akkor a vállalt feladatunk javát — iparjogi vonatkozásaiban — elvégeztük.

Ipari kiállítások és versenyek.

Szivesen emlékezünk meg kartársaink és a *Magyar Szakács Kör* közös és eredményes munkáiról.

A bécsi nemzetközi szakácsművészeti kiállítás.

Hat kartársunk mesterszakácsa: *Bereczky* László (János Szanatórium), *Heinrich* Antal (Hungária), *Lakatos* József (Fészek Klub), *Posztobányi* István (Bandl József), *Rákóczi* János (Gundel-Gellért), *Rehberger* Elek (Gundel-Állatkert) és *Vári* Lajos (Vadászkürt), *Gundel* Károly, *Marencich* Ottó és *Kedvessy* Nándor kartársaink vezetésével vett részt a *Wiener Internationale Kochkunst Ausstellung*-on.

Kiállított munkáikkal és ottani főzéseikkel osztatlan elismerést vívtak ki a magyar vendéglősiparnak. A kiállítás napján dr. *Miklós*, osztrák köztársasági elnök is meleg elismerő szavakkal üdvözölte a magyar csoportot.

Valamennyi résztvevő mesterszakácsunkat aranyéremmel, a szállítókat, akik a kiállítás keretében a magyar föld termékeit mutatták be, díszoklevéllel tüntették ki.

A díjakat a Polgármester Úr képviselőjében dr. *Kállay* Albert tanácsjegyző a *Magyar Szakács Kör* július havában tartott ünnepi közgyűlésén adta át a nyerteseknek, amely alkalommal szép beszédben

(l. 1933. évf. 193. s. köv. oldalon) méltatta mesterszakácsaink teljesítményét, amely elsősorban kitünő idegenforgalmi propaganda volt.

II. Szendvicskiállítás.

Még mindnyájunknak élénk emlékezetében van az 1932. évi tavaszán a *Magyar Szakács Kör* által rendezett szendvicskiállításnak nagy sikere: a Vándorszakács helyisége elégtelennek bizonyult a tömeges látogatók befogadására és a kiállítás anyaga még délelőtt elfogyott úgy, hogy a kiállítást idő előtt be kellett zárni.

A nagy érdeklődést kielégítendő, december hó első napjaiban, most már a Vigadó helyiségében rendezték meg a *második* szendvicskiállítást.

A kiállításnak nagy sikere volt. Négyezernél többen nézték végig a szebbnél szebb, ízebbnél ízebb szendvicseket és tid-bits-eket.

A kiállítást *Horthy Miklósné*, Főméltóságú Asszony leányával szintén meglátogatta s mind ő, mind a többi előkelőségek a legnagyobb elismeréssel adóztak. Külön feltűnést keltettek az ú. n. „bécsi tálak“. Ugyanis mesterszakácsaink a bécsi kiállításon kiállított tálakat újra elkészítették és bemutatták. Akik Bécsben nem látták, mind megállapította azt, hogy méltán keltettek velük közfel-tűnést.

A kiállítást a kereskedelemügyi miniszter úr másnemű elfoglaltsága miatt képviselőjében báró *Kéthly Károly* államtitkár úr nyitotta meg, a megnyitáson a polgármester úr megbízásából dr. *Kállay Albert* jelent meg. Mind a két kiállítási napon *Gundel Károly* és *Bereczky László* fogadta és kalauzolta a nagyszámú közönséget.

Előljáróságunk köszönettel és elismeréssel adózott ezekért a szép munkákért *Gundel Károlynak* és *Bereczky Lászlónak*, a Magyar Szakács Kör elnökének és a résztvevő kartársainknak áldozatkészségükért és nem utolsó sorban a hét mesterszakács mellett a szendvicskiállításon résztvevő 61 szakácsnak.

Disznótoros vacsoraverseny.

Rendkívül nagy érdeklődés kísérte mindvégig disznótoros vacsoraverseny est versenyvünket. A verseny célját, „a nagyközönség érdeklődésének felénk irányítását“ a legteljesebb mértékben elérte, sőt, iparunk melletti propagandának hatékony eszköze volt. Különösen a napi- és a szaksajtó foglalkozott ezzel kapcsolatosan iparunkkal igen behatóan, melegen és szívesen. A régmúlt idők elevenedtek föl, amikor a sajtó iparunk megmozdulását, bajait és terveit jelentőségéhez méltó barátsággal tárgyalta. Nagy és őszintén érzett köszönettel adózunk érte azoknak, akik ezt kivívták, azoknak is, akik ezt megtették!

A versenyen résztvevő tagtársaink is minden áldozatot meghoztak a siker érdekében. Im, ezek: *Németh Aladár*, *Gráf János*, *Noficzner Béla*, *Bíró Dénes*, *Tory György*, *Mayer Pál*, *Horváth Mihály*, *Malosik Ferenc*, *Ammer János*, *Beer László*, *Chvalkovszky János*, *Sipos Károly*, özv. *Szabó Imréné*, *Verő Gyula*.

Termelői bormérések.

A helyszínen gyűjtött adataink szerint *csak a korlátlan és a korlátolt italmérések számának közel egyharmadát éri el a létszámon felül kiadott termelői engedélyek száma!*

Vajjon a vendéglős italmérése hogyan biztosítsa az üzletvitel biztonságát, maga és családja megélhetését, teherviselőképességét, amikor, mint az előbb kimutattuk, hogy *Budapesten egy-egy italmérési engedélyre a számbavehető felnőtt népességnek százalékszámában ki sem fejezhető töredéke jut!*

Iparunk *komoly aggodalommal* szemléli azt a káros folyamatot, amelyet a termelői engedélyek gyors és könnyű engedélyezése okoz, mert meggyőződése szerint ez nemcsak az italmérőre káros, hanem magára a bortermelőre, de következményeiben az állam pénzügyi helyzetére is.

Rövidre fogva a következőkben bizonyítjuk ezt.

1. Méltánytalan a borban és annak kimérőjében különbséget tenni. A vendéglős és a többi italmérő nem *termelői bort* mér-e ki? A vendéglősnek szakszerűen kezelt választékos borfajtái nem inkább szolgálják a bortermelés érdekeit, mint sokszor kezeletlen vagy rosszul kezelt kistermelői borok? Ki tesz a borkultúrának nagyobb szolgálatot?!

2. Amikor a vendéglős kálváriás megkínzottsággal és gyöttrődéssel átmenve, sokáig magasabb illetéket fizetve jut engedélyvéhez, addig a termelő soron kívül, 2—4 nap alatt, úgyszólván egyszerű bejelentésre megszerezheti azt.

3. Bár üzletileg és lelkileg helyi fogyasztásra — joggal-e vagy jogtalanul — rendezkedik be a termelői kimérés, üzleti helyisége minőség tekintetében föl vannak mentve a különleges elbírálások föltételeitől és szempontjaitól. Sok helyütt valóságos közérköles és közegészségügyi botránykő egy-egy termelői kimérés.

4. Sok visszaélés történik a termelői engedéllyel. Köztudomású, hogy a termelői kimérések a legjobb vásárlói a borkereskedelemnek, mert a saját termésű bor mennyiségének megállapítása nem kielégítő, az ellenőrzése szerfölött fogyatékos s egy ilyen termelői kimérés e miatt állandó üzleti jellegű borméréssé alakulhat, mert ha elfogy a sajátbor, jön a vásárolt bor.

5. Különösen *nagy nyugtalanságot* okoz a termelői kimérések újabb formái: *kereskedelmi alakulatok, szövetkezetek kapnak termelői engedélyt — poharazással kiegészítve!*

Egy ilyen szövetkezet — a szekszárdi bortermelők „állami ellenőrzés miatt álló“*) pinceszövetkezte — prospektusa hirdeti, hogy a földművelésügyi miniszter úr 100.000 pengős üzletrészt jegyzett és 50.000 pengő kamatmentes kölcsönt adott, amely 15 év alatt fizetendő vissza és poharazással termelői engedéllyel működik. Tisztelettel fölvetjük a kérdést, vajjon, egy kereskedelmi vállalatot megilleti-e a termelői engedély?! Mert a termelőengedély kiadását szabályozó 16.152/1926. Pü. min. rendelet 1 pontja nem kereskedelmi vállalatra szól,

*) A vendéglő nincs-e állami, városi, közegészségügyi és pénzügyi ellenőrzés alatt? Valóban tisztességtelen versenytörvénybe ütközik e megállapítás!

hanem adminisztratív könnyítés célját szolgálja.

6. A termelői engedélyek immár nem szolgálják az eredeti — a hazai bortermelés értékesítésének — célját, hanem megállapíthatóan gyér számú egyéni érdekeket és a termelői engedélyekkel visszaélők javát! Hiszen a termelői érdekelttség szócsöve siránkoz azon, hogy a termelői bormérés veszteséges üzlet: „legújában azonban az a gyakorlat kezd kialakulni, hogy a kimérő termelőkre még súlyos kereseti adót is róttak, még hozzá visszamenőleg is. Most tehát egyszerre kétévi kereseti adót követelnek rajtuk. A bor árát terhelő járulékok tehát, míg a bor a termelőtől közvetlen a fogyasztóhoz jut, így alakulnak literenkint.

Fuvar Budapestre 2.5 fillér, fogyasztási adó 9.5 fillér, házbér 4 fillér, fűtés-világítás 1 fillér, a kimérő jutaléka 4 fillér, apadás 0.8 fillér, illeték 1.8 fillér, kereseti adó és járulék 2.6 fillér, összesen 26.2 fillér. A 40 filléres árból tehát 13.8 fillér marad a termelőnek. Ha tekintetbe vesszük, hogy négyévi országos átlagszámítás szerint egy liter bor termelési költsége 22 fillér, a nehezen kivívott árusítási jog 8.2 fillér veszteséget jelent a termelőki-mérőre minden bor után.

7. Valóban nem termelői érdek a bormérés vagy legalább nem olyan keretben, ahogyan az *ma történik*. Súlyos közgazdasági hiba, a bornak *áron aluli* elpocsékolása és ezáltal a bor árának lerontása, amelyek különösen akkor éreztetik kedvezőtlen hatásukat, mint az idén, mikor sem elég, sem jó bor nem termett.

8. *Közérdek volna tehát, hogy a termelői bormérések túltengése megszűnjék.* Évszázadokkal ezelőtt több emberséggel és belátással elégitették ki a a termelő és a kimérő érdekét úgy, hogy mind a keftő megélhetése biztosítva legyen. S ma? Egyoldalú kedvezésekkel tönkretesznek idestova évezredes foglalkozást, az italmérést.

Ezek a szempontok vezettek bennünket, mikor a „Bor-, Sör- és Italmérők Országos Ipartársulatával“, a „Budapesti Koresmárosok Ipartársulatával“, a „Budapesti Koresmárosok Szakosztályával“, a „Magyar Borkereskedők Országos Egyesületével“, a „Magyar Borbizományosok és Borügynökök Országos Egyesületével“ közösen fordultunk a pénzügyminisztériumhoz s kértük, hogy

a) a termelői borméréseknek poharazás ne engedélyeztessék;

b) a termelői kiméréseket szabályozó rendelkezések szigorú végrehajtását és annak ellenőrzését;

c) *elvi döntést* arra nézve, hogy a pinceszövetkezeteket, mint kereskedelmi alakulásokat megilleti-e a termelői engedély?

Thaly államtitkár úr, aki a küldöttséget, amelyet *Kozma Jenő* országgyűlési képviselő úr vezetett, megértéssel fogadta s azon konkrét kijelentése után: „arról nem tud, hogy a termelők a poharazás jogát kérték volna“, egyebekben a kérdés nehézségeire utalt, amely egyébként is a minisztertanács illetékessége elé tartozik.

Egyébként ez csak az első lépés volt, mert a következő, amely most van előkészület alatt, a *fölösleges italmérési engedélyek ritkításának* kérdése lesz. Ezen a téren egyébként esetenként fölkerestük óvásainkkal a pénzügyigazgatóságot, különösen

ahol iparunk keretén kívül állók terjeszkedésének megakadályozásáról volt szó.

Szállodai szakosztály.

Az elmúlt év folyamán is igyekeztünk tagjainkkal állandó összeköttetést fenntartani és minden kártársunknak, aki hozzánk fordult, rendelkezésére állottunk.

Az idegenforgalmi járulék eltörlése érdekében igen széleskörű tevékenységet fejtettünk ki. Szakosztályi ülésünk határozatából *a járulék teljes eltörlését* kértük. A belügyi- és pénzügyi-kormány azon az állásponton volt, hogy a nagymérvű gazdasági leromlást már az 1932. évi járulékleszállítással figyelembe vette. Mindenesetre azt a konkrét eredményt elértük, hogy: a kormány az idegenforgalmi járulék állandósítását nem engedélyezte, csak egy évre. 1933 december 31-ig hagyta jóvá a szabályrendeletet.

Még 1933 október havában a kormányhoz felterjesztéssel fordultunk és a járulék megszüntetését jóelőre kértük.

A főváros 1934. évi költségvetésének a járulékra vonatkozó határozatát is megfellebbeztük.

A további teendőkre a kérdés minden oldalának megvilágításával, javaslatokat terjesztünk elő.

A bejelentőlapok díjtalan kiszolgáltatása tárgyában a belügyminisztérium elfogadta álláspontunkat. A pénzügyminisztérium mereven kitart eme — behajtási költséggel nem járó — biztos bevételi forrás mellett. A belügyminisztérium a költségvetés tárgyalása alkalmával újból miniszterközi értekezlet elé viszi az ügyet.

Megvizsgáltuk a kérdést esetleges közigazgatási panasz szempontjából is. A lefolytatott tárgyalások alapján a panaszt csak akkor tesszük meg, ha a miniszterközi értekezlet nem vezetne eredményre.

Az elektromosáram ügyében az érdekelteket sikerült egységes állásfoglalásra bírni.

Céljaink elérésére — jogaink feladása nélkül — a meggyőzés fegyverét választottuk. Mellőztük a demonstratív megnyilatkozásokat, minthogy ilyeneket csak biztos siker esetén vélünk alkalmazhatónak.

Tapasztalatunk szerint még szorosabb együttműködés szükséges ahhoz, hogy mindenki felismerje a szervezett fogyasztásban rejlő tényleges előnyöket.

Jelentjük, hogy az Elektromos Művek igazgatósága érdemben foglalkozott azokkal az előterjesztésekkel, amelyeket a tarifák módosítása érdekében kidolgoztunk. Javaslataink közül a kedvezményes vasárnapi tarifát fogadták el és a vendéglátóipar ez alapon 60.000 pengő kedvezményt kap.

Örömmel regisztráljuk, hogy illetékes tényezők is ezt a kedvezményt csak szerény kezdő lépésnek tekintik.

Határozott nyereségnek tartjuk, hogy gazdasági kérdésben együttes eredményt produkált a vendéglátóipar és ezt az együttműködést más téren is követendőnek tartjuk.

A szállodai szakosztály ügyrendjének tervezetét az 1932:VIII. tc. és az 1932. évi 163.400 K. M.

rendeletnek s az ipartestületi alapszabályoknak megfelelően javasoltuk.

A szakosztály feladata elsősorban a gazdasági érdekek ápolása.

Az ügyrendtervezetthez a főváros illetékes ügyosztálva és az ipartestület elnöki tanácsa előzetesen hozzájárult.

Foglalkoztunk a *bevételek fokozásának* és a *kiadások csökkentésének* problémájával.

A bevételek fokozását elsősorban az idegenforgalom fellendülése és az árnívó fenntartása biztosítaná.

Az idegenforgalmi szervek kétségtelenül eredményeket produkáltak. Az elért eredmények azonban az idegenforgalom érdekében hozott áldozatokkal nem állanak arányban.

Komoly megfontolás tárgyává kell tennünk, hogy a vendéglátóipar, amelynek a sorsa tapasztalat szerint az idegenforgalom fellendülésétől függ, a jövőben intenzívebben követelje részét az idegenforgalom irányításában s eddigi passzivitását — amelyet az idegenforgalmi járulék eltörlése érdekében foglalt el — feladja. A szakszerű és kereskedelmi szellem intenzívebb érvényesülése úgy az idegenforgalom, mint a szállodák érdekében üdvös lenne.

Az *árnívó* fenntartása érdekében egyezményt próbáltunk nyélbeütni, amely kiinduló pontként, elsősorban a csoportok beszállásolását és az utazási irodákkal kötendő ármegállapodásokat szabályozta volna.

Az előzetes szerződés-tervezetthez az Astória-Palace csoport kivételével az érdekelt szállodák valamennyien hozzájárultak, amely csoporttal folytatott tárgyalásokat a margitszigeti bérlet szakította meg. Kívánatos az összes érdekelt szállodák egyöntetű megállapodását létrehozni. Ez biztosítottak látszik.

A *lakásbérleti szabályrendelet* tervezetének módosítása érdekében lépéseket tettünk, hogy a szabályrendeletnek rendelkezései a 31. §. tekintetében se terjedjenek ki a szállodákra.

Előterjesztésünkre életrehívott propaganda munkaközösség *equimillio propagandaanyag* külföldi szétküldésének portókölttségét vállalta. A Máv és a főváros a megfelelő mennyiségű nyomtatványt bocsátottak rendelkezésre. Beszámolunk a szállodák által teljesített címzési és adminisztrációs munkálatokról, amely szerint eddig a postai feladóvevények szerint 469.488 darab propaganda nyomtatványt küldöttünk szét.

A még szétküldendő további nyomtatványok megcímzését és adminisztrálását előreláthatóan az egyéb idegenforgalmi érdekeltek fogják elvégezni.

A *házaadórendelet* tekintetében az elsőfokú hatóságok egyes esetekben mellőzték a pénzügyminiszeri rendelet alkalmazását és a házaadót felemelték. Közbenjárásunkra a rendelet alkalmazása utólag megtörtént.

Eljártunk pénzügyminisztériumnál és ismételten sürgettük a szállodák *házaadómentességét*.

Kértük a *bérlő szállodák bérletalapjának leszállítást*. Ezeknek bérleti összege nem csupán a házbérértéket, hanem az üzemi haszonmegválasztást is tartalmazza. A bérlő szállodák jogos kívánságá-

nak teljesítése ezidőszerint még nehézségekbe ütközik. A kérdést állandóan felszínen tartjuk.

A *hátralékos közterhek* rendezése érdekében több ízben eljárunk a pénzügyminisztériumban. Olyan megállapodást javasoltunk, amely a szállodáknak a közterhek viselését technikailag is megkönnyítené.

Az *átutazószobák* hirdetőit feljelentettük. A rendőrbírói gyakorlat eltérő. A rövidesen elbírálandó fellebbezések remélhetőleg egyöntetű bírságotra fognak vezetni. Látszólag nagy az átutazószobák száma. Ténylegesen aránylag kevés, 10—15 az állandó hirdetőik száma. A kérdés gyökeres megoldását nemcsak a rendőrbírói ítéletektől várjuk, hanem tapasztalataink alapján előterjesztendő javasolataink végrehajtásától.

A *balesetbiztosítás* ügyében eljárunk. Mint-hogy a balesetbiztosítás díja lényegében nem egyéb, mint károknak a bejelentett munkabér arányában egymásközi elosztása, az adatszolgáltatásnak megfelelő ellenőrzésre teszünk előterjesztést.

A *Rudas* és *Széchenyi* fürdők szállodai szobáinak létesítése ellen állást foglaltunk. Az illetékes tényezők figyelmét odairányítottuk, hogy a Gellért szálloda az eredetileg kitűzött céljának megfelelően, gyógyvendégek befogadására szolgáljon.

A Gellért szálló költségvetésében a fürdővendégek szerzésére nagyobb összeget irányzott elő. Csak elismerésünket fejezhetjük ki ezért *Kovács* Vilmos tanácsnoknak, *Bánlaky* Géza vezérigazgatónak és *Kurtz* Béla igazgatónak.

A magunk erejétől telhetőleg mindig és mindenütt hangoztattuk a *vízum eltörlésének* szükségességét. Minden ilyenirányú mozgalmat kezdeményeztük vagy támogattuk.

A *bérleszállítási perekben* készséggel állottunk tanácsal és szakvéleménnyel a hozzánkfordulók rendelkezésére.

A *tervezett idegenforgalmi törvény* sérelmes rendelkezései ellen felszólaltunk. Igéretet kaptunk, hogy azok a későbbi időpontban kidolgozandó végleges tervezetekből kimaradnak.

Eljártunk a *szállodai hitelek* kérdésében. Eredményről nem számolhatunk be. Azoknak a kartársainknak tudtunk szolgálatot tenni, akik kisebb összegű hitelt kívántak igénybevenni.

A közérdekű üzemi és személyi eseményekről a következőkben számolunk be: a margitszigeti nagyszállót *Gellér* Mihály kartársunk bérelte ki, aki közgazdaságunknak ezzel a vállalkozásával igen nagy szolgálatot tett. A margitszigeti szálló modernizálásával olyan *fürdőszálloda csoport* alakult ki, amely bizonyára meg fogja szervezni a *fürdővendégek verbuválásának* kérdését. Ezzel önmagának és a szállodaiparnak is nagy szolgálatot fog tenni.

Be kell számolnunk még azokról a tanulságokról, amelyet a *Vadászkürt* szálloda kilakoltatásával kapcsolatban meríthetünk.

Összefoglalásul csak annyit szabadjon felemlítenünk, hogy a szálloda összeomlása intő példa annak az *ellentmondó idegenforgalmi politikának megszüntetésére*, hogy: egyik oldalon legnagyobb követelményeket támasztják hatóságaink és a közönség a szállodákkal szemben, a szállodákat költséges modernizálásokba hajszolják; a másik oldalon a szál-

lodai hitelek kérdésében az ipar teljesen süket fülekre talál.

Igen intenzíven működünk közre azokban az előkészítő munkálatokban, amelyek a *zárt pengőnek* idegenforgalmi célokra való felszabadításával jártak. Ujabb előterjesztésben rámutattunk azokra a tapasztalatokra, amelyek feltétlenül szükségessé teszik, hogy a zárt pengővel járó előnyöket minden szállodai vendégnek biztosíthassuk.

Szállodás és vendéglős szakiskolánk.

A letelt polgári év az iskola munkájának kétős részéről számol be, amelyik közül az egyik az 1932—3-ik tanév második felét zárta le, a másik fele az új 1933—34-ik tanév kezdetére vet világosságot.

Az 1932—33-ik tanévben a szakirányú iskolának összesen volt 225 beiratkozott tanulója, ebből kimaradott 15, felszabadult 31, a tanév végén volt 179 tanuló.

Az évváró vizsgálatot június hó 23-án, d. u. tartottuk meg a tanhatóság megbízottja, a francia követség képviselője és előkelő közönség jelenlétében. Az iskola tanévi munkássága méltán sorakozik azokhoz az évekhez, amelyek fegyelmezett és kitartó munkával igyekeznek az iparnak helyesen irányított és kellő szaktudással rendelkező ifjakat nevelni. Az elért eredményt a magasabb tanhatóság elismerése igazolta.

Az iskolai év második felében a rendes tanítási időt — az előírt szünnapokat leszámítva — semmi sem zavarta meg. Ifjaink nevelésének teljességét szolgálták azok a tanulmányi kirándulások, amiket egyes gyárakba és üzemekbe vezettek az illető szaktanárok!

Az év szerény keretű ünnepségei között megemlíthjük azt az iskolai ünnepélyt, amelyet az ipartestület elnöksége, tanáritestülete és az iskola ifjúsága rendezett az iskola igazgatójának, dr. *Krits-falussy* István munkássága 10 éves fordulójára alkalmából.

Az iskola felszerelésének gyarapodásában igyekeztünk a leromlott gazdasági viszonyok mellett is szerény lépést tartani, bár e téren a kívánatos ütemet betartani nem lehetett, éppen a kétségbeejtő gazdasági viszonyok miatt. Iskolánk fejlődésének irányításában súlyos veszteség volt *Bandl* Ferenc, az adóközösség elnökének, váratlan elhunytja, akinek iparszeretete, a nehézségek előtt meg nem torpanó akaratereje iskolánk fejlesztésének történetében örökké fényes betűkkel lesz beírva.

Az 1933—34-ik iskolai évet a szokásos beiratkozások előzték meg, a tanévet bevezette szeptember hó 15-én megtartott tanári értekezlet, míg a tanítást szeptember hó 16-án kezdtük meg. — A *szakiskolánkba* a polgári év végéig beiratkozott 160 tanonc, a *továbbképző szaktanfolyamra* pedig 32 hallgató. Az új tanévet részben a tanoncok eszükön létszáma miatt, részben a gazdasági viszonyok miatt kisebb létszámú munkaerővel kezdtük meg, minthogy a két párhuzamos első osztály helyett a folyó tanévben csak egy osztályban tanítunk. Ennek megfelelőleg a tanító tanárok száma is kevesebb lett.

Hivatalos lapunk.

Ipartestületünk és az Országos Szövetségünk hivatalos lapja, 1933-ban rendesen jelent meg.

A 350 oldal terjedelmű szaklapunk külsőségében, terjedelmében teljesen méltó volt az előző év munkásságához. Belső tartalmában igyekeztünk megvalósítani mindazt a sokoldalúságot, amit iparunk művelői és barátai tőlünk méltán elvárnak. Ebben igyekeztünk felölelni minden olyan eseményt, amely a magyar vendéglőstársadalom érdekeit van hivatva biztosítani. Ennek igazolásául elég egy pillantást vetnünk az évfolyam tartalomjegyzékére.

A szállodai életben igyekeztünk hangot adni azoknak az érdekeknek, amik az iparral szervesen összefüggnek.

Hivatalos lapunk szellemi színvonalának mérőfoka a „Cikkek” hosszú sorozata, amelynek írói között találjuk társadalmunknak és iparunknak legkiválóbb egyéneit, akik nagy elfoglaltságuk dacára, időt tudtak szakítani arra, hogy hivatott tollal igyekezzenek iparunk ezerféle szempontjait szolgáló cikkekben felhívni a közfigyelmet arra, hogy minő úton és eszközök mellett lehet egy erős magyar vendéglőstársadalom életképességét biztosítani. A legkiválóbb szakértelemmel megírt cikkek egész sora tesz bizonyosságot arról a sokoldalú követelményről, amit iparunk joggal elvárhat az illetékes tényezőktől, hogy megálhassa helyét ott, amelyet részére a múlt tekintélye biztosított.

A „Hírek” és „Közlemények” rovatában nemcsak közérdekű közleményeket nyújtottunk tagjainknak, de ismertettük mindazokat a jogi eseteket, ítéleteket és rendeleteket, melyek iparunk művelőit közelről érintik.

Egy esztendő hatalmas anyaga tesz tanúbizonyosságot arról a nehézségről és küzdelemlről, amelyet iparunknak az elmúlt esztendőben a pusztalétért kellett megvívnia.

Vidéki kartársaink egyesületi életét, munkásságát, valamint a *külföldi* vendéglátóipari eseményeket, törekvéseket a lehető legnagyobb terjedelemben ismertettük.

Munkánk tartalmi értékét nem bírálhatjuk, de legyen szabad a végzett munkának rideg statisztikai adatképpen megemlíteni, hogy apróbb cikkek kivételével 436 önálló cikkel igyekeztünk megfelelni annak a kötelességnek, amelyet a szerkesztőség vállaira vett.

Nem mulaszthatjuk el, hogy mind a szakmai, mind a szakmánkon kívül álló nagynevű munkatársainknak: *Bevilaqua-Borsody* Béla dr., *Bolgár* Menyhért, *Czimerer* Istvánné, *Démusz* János, *Dittmayer* Andor, *Gibbon* Alfréd, *Gundel* Károly, *Gundel* Ferenc, *Kállay* Albert dr., *Kedvessy* Nándor, *Keszey* Vince, *Kommer* Béla, báró *Madarassy-Beck* Gyula dr., *Malosik* Ferenc, *Marchal* József, *Marenich* Ottó, ifj. dr. *Nagy* Dezső, *Németh* Aladár, *Román* János, *Stein* Sándor dr., *Suták* István dr., *Sturza* Károly, *Tábori* Kornél, *Téglássy* Ernő, *Tőkés* Géza, *Varga* József és *Vajda* Andor uraknak támogatásukat köszönettel ki ne emeljük.

Az irodai forgalom.

Az 1933. évben 137-en kérték *szakképzettségük igazolását*. Ezek közül a képesítőbizottságunk 133-

nak a képesítését igazolta, 4 esetben pedig megtagadta az igazolást.

A kereskedelmi miniszter engedélye és a törvényben biztosított kedvezmény alapján 9-en jelentkeztek ipartestületünknel *szakvizsga* letételére, akik valamennyien megfeleltek a vizsgálaton.

Ipartestületünk 1933. évi *ügyforgalma*: Beérkezett és elintéztést nyert 1177 ügydarab.

Kötöttünk 83, felbontottunk 33 *tanszerződést*. *Segédvizsgára* jelentkezett 107 tanonc, ezek közül a vizsgát eredményesen letették 105-en, hat havi gyakorlatra utasítottunk 1 tanoncot, míg 1 visszalépett a vizsgától.

Segédlevelet 105-öt állítottunk ki.

Bekebeleztünk 93 új tagot, a tagsága *megszűnt* 170 egyénnek, így tagjaink száma az 1933. év végén 68 szállodás és 941 vendéglős, összesen 1009.

Munkakönyvet 738 egyénnek állítottunk ki.

A békéletőbizottságnál 17 ügy nyert elintéztést, ezek közül 13 békésen.

Az ipartestületünk az 1932. évről áthozott egyenlegével az 1933. évben 53.823 P 44 fill. bevételre, kiadása pedig 44.532 P 25 fill. volt, így tehát a maradvány mint egyenleg 9.291 P 19 fill. Ezen egyenlegből — kölcsönképen — a bérházak hiányára 7.957 P 68 fillért fordítottunk s így a *tényleges maradvány* összege csak: 1.333 P 51 fillér.

Uj költségvetésünk indokolását magához a költségvetéshez fűztük!

Megilletődve áldozunk az év halottainak, akik a következők:

Aszner József, Bakó István, Biczó István, Dietrich Ferenc, Erdős Zsigmond, özv. György Benjáminné, Horváth József, Illyés Gyula, jajczai Jajczay János, Kunovszky Géza, König József, Lauffer Vilmos, Lieb Márton, id. Rechtórisz Samu, Szabó Kálmán, Szatmáry József, Szejkal János, akik, míg éltek, iparunk szorgalmas, derék művelői voltak!

Ugyanitt a gazdasági válság, a közteher súlya és a kontárok pusztító munkájának áldozatairól is meg kell emlékeznünk.

A már előbb említett 170 *megszűnt üzlet* mind áldozatai az idők kivédhetetlen gazdasági csapásainak s ezek között sok idegenforgalmi érték, iparunk számos jónevű és nagymultú üzlete szerepel: a közel száz éves Vadászkiirt, a nagymultú Wagner Béla, a Spolarich, a Magyar Világ, a Sturm vendéglők stb.

Mikor lesz már vége az áldozatoknak? Mert ha ilyen tempóban haladunk, nemsokára nem lesz már hely, ahová az idegenforgalmi propagandával idehozott vendégeket elhelyezhessük és méltón elláthassuk!

Az *otthon* ápoltjainak száma 22, az év folyamán az ápoltak közül *Kittner János* és *Hack Istvánné* elhaláloztak, helyükbe az intézőbizottság másik két ápoltat vett fel.

*

Két kedvező akkorddal fejezzük be jelentésünket.

Adóközösségünk, mely mint iparunk gyámola, *Holub Rezső* elnök vezetésével hivatását ez évben is, mely már a hatodik volt, az elmúltakhoz méltóan

tóan töltötte be; sőt, a legrosszabb viszonyok közepe a legnagyobb teljesítményt produkálta: teljes összegében megmentette és fizette vissza tagjainak a tartalék ötvenháromezer pengőt meghaladó összegét.

A második a szolidaritás érzésének alkotó erejét mutatja.

Kartársaink egy része, *Ammer János* és dr. *Suták István* közreműködésével *megteremtették a vendéglősök szódavizgyárát*, a VEN-KO-KÁ-t.

Ezzel az alapítással nevezettek kartársainknak példát mutattak, hogy van szakmai életünkben olyan terület, amelyen hasznosat, üdvöset alkotni lehet, csak éljen bennük a kölcsönös bizalom, az egymás iránti hűség és az együvértartozás érzése.

*

Mielőtt bezárnánk jelentésünket, nem szokásból és kötelességből, hanem igazán érzett köszönettel, hálával és elismeréssel — kérjük a t. Közgyűlést — szavazzon köszönetet dr. *Pertik Béla*, tanácsi főjegyző, iparhatósági biztos és dr. *Molnár Sz. Dezső* ügyész uraknak azért a támogatásért és pártfogásért, amiben az elmúlt év folyamán bennünket részesítettek és főképen azért, hogy munkáinkban állandóan tevékenyen részt vettek, tanácsaikkal azt irányították és alapossá tették.

Ugyancsak — kérjük ismét a t. Közgyűlést — *hálás elismeréssel méltassa jelentésünk során megnevezett tagtársaink buzgó tevékenységét*, akik még ugyan taglétszámunkhoz viszonyítva kevesen vannak, de annál nagyobb lelkesedéssel és fáradhatatlansággal dolgoztak mindnyájunk ügyéért!

Ha mindnyájunkat a bizalom és az önzetlenség érzése, valamint a cselekvésre ösztönző szilárd akarat fog áthatni, akkor Isten segítségével, hatóságaink jóindulatával és kartársaink támogatásával minden ipari problémánkat meg fogjuk oldani.

Ugy legyen!

Budapest, 1934 február havában.

AZ ELNÖKSÉG ÉS AZ ELŐLJARÓSÁG.

Indokolás az 1934. évi költségvetéshez

Amint az előljárási ülésről szóló jelentésekben már közöltük, hogy a tagsági díj leszállítással egyidőben ú. n. normál költségvetést szerkesztettünk s 50.000 pengős keretben állapítottuk azt meg, mint amilyen keretben Ipartestületünk aktív tevékenysége biztosítva van.

A bemutatott és az 1934. évre szóló költségvetés valódi bevételi és kiadási végösszege még a megállapított normál költségvetésen is majdnem 5000 pengővel alul van, *míg az 1933. évi tényleges kiadásokkal szemben már 8.609.93 pengő megtakarítás mutatkozik*, dacára annak, hogy a pénztároskönyvelői és a magasan dotált gépírói állás megszünttetett s az ily módon megvált alkalmazottaknak kifizetett fölmondási s végkielégítési díj címén 5.114.30 pengő beállítatott. Minthogy ezen összeg a jövő évi költségvetésben már nem fog szerepelni, a megtakarítás akkor 12—13 ezer pengőt fog kitenni.

Az *egyes tételekhez* csupán az a megjegyzé-

Február 26-án közgyűlés lesz! Jöjjetek el mindnyájan!

sünk, hogy szigorúan alkalmazkodtunk a múlt évi eredményhez. Új tétel az „előre nem látott kiadásokra” a költségvetési egyensúly fenntartására fölvetett 1500 pengő.

A személyi kiadásoknál megemlítjük, hogy az új és jóváhagyott alapszabályok értelmében a jegyzői állás mellett egy aljegyzői tisztség rendszeresítését kérjük a t. Közgyűléstől. Fizetésre felvettük az ezidőszerinti járandóságát a jegyzőnek. Viszont a jegyzői fizetésre, amennyiben az elnökség azon javaslatát, hogy a jegyzői tisztség a mostani előadóval töltsék be, a közgyűlés után, mikor az erre vonatkozó javaslatokat előterjesztjük, az előljárásság elfogadja, a III. jelzésű összesítésben, 1. pont

alatt az adóközösség által átutalt 5.400 pengő ottani fizetése szolgál, mert az előadó az ipartól, dacára megszorított felelősségteljes nagy munkaszaporulatért, második fizetést nem akar fölvenni míg az adóközösség fennáll.

Ugyancsak e helyen a 2. pont alatt szerepel a szállodai szakosztály jegyzőjének fizetése, amely összeget tisztán és kizárólag a szállodai szakosztály tagjai viselik.

Tisztelettel kérjük a t. Közgyűléstől, hogy a költségvetést elfogadni méltóztassék.

Budapest, 1934 február havában.

AZ ELNÖKSÉG ÉS AZ ELŐLJÁRÓSÁG.

BEVÉTELEK

Az Ipartestület 1933. évi elszámolása.

KIADÁSOK

1. IPARTESTÜLET.					
Maradvány	9.210	23	Dologi kiadások	13.472	25
Tagdíjakból	37.673	58	Személyi kiadások	17.437	36
Különféle járulékokból (szerződési, szabadítási díjak stb.) ..	955	96			
Adóközösség segélye	4.000	—			
SZAKISKOLA					
Segélyekből	800	—	Személyi, dologi kiadások	13.622	64
A vallás- és közoktatásügyi min. Székesfőváros	80	—			
Könyvekből stb.	1.103	67	Maradvány	9.291	19
Összesen	53.823	44	Összesen	53.823	44
2. BÉRHAZAK.					
Bérekből	30.627	62	Karbantartásra	3.777	44
Otthontól	55.000	—	Adók, illetékek stb.	14.810	31
Hiány	7.957	68	Amerikai úti ház vételára	60.570	75
	93.585	30	Otthonnak visszafiz.	14.426	80
			Összesen	93.585	30
Összesítés					
			Ipartestületi kezelés maradványa	9.291	19
			Bérházak-kezelés hiánya	7.957	68
			Maradvány 1934. évre	1.333	51

Budapest, 1934. évi január hó 7-én.

Könyvelésért: **Mészáros Károlyné.**

TÉGLASSY ERNŐ
jegyző.

POTZMANN MATYÁS
pénztáros.

MALOSIK FERENC
elnök.

Szt. LUKÁCS gyógyfürdő és gyógyszálló
a reumás betegek évszazados gyógyhelye.

Télen, nyáron nyitva
Tel.: 56-0 80.

DUBOVETZ EMIL
húskülönlegességei

Előkelő szállodák, vendéglősök,
intézetek, szanatoriumok és
menzák szállítója.

BUDAPEST,
V., Lipót körút 17. Telefon: A. 263-08.

A tagsági díjkivetés kiküldetett, kérjük a tagsági díj befizetését!

**A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Iparfestülete
1934. évi költségelőirányzata.**

BEVÉTEL

KIADÁS

	1933. évi eredmény	1934. évi elő- irányzat		1933. évi eredmény	1934. évi elő- irányzat
I. IPARTESTÜLET.			I. IPARTESTÜLET.		
Maradvány	9.210 23	1.333 51	<i>a) Dologi szükségletek</i>		
Tagsági díjakból	37.673 58	34.000 —	1. Irodai költségek, nyomtatványokra	2.070 08	800 —
Tagsági díj-hátralékokból		3 000 —	2. Fűtés, világításra	1.409 45	1.200 —
Különbféle járulékokból (szerződ- tetési, szabadulási díjak stb.)	955 96	1.000 —	3. Posta, telefon	3.860 98	3.000 —
Adóközösség segélye	4.000 —	4.000 —	4. Iparfest. tagsági díjaira	1.406 78	1.500 —
SZAKISKOLA.			5. A hivatalos lap előállítására	3.620 16	3 600 —
Segélyekből	880 —	880 —	6. Előre nem látott kiadásokra		1.500 —
Beiratkozási díjakból, könyvekből	1.103 67	1.000 —	7. Rendelkezési alap	1.104 80	1.500 —
Összesen			Dologi kiadások összesen		
				13.472 25	14.500 —
			<i>b) Személyi szükségletek</i>		
			8. Az iparhatósági tiszt.-díja biztos)		500 —
			9. A jegyző évi járandósága		4.560 —
			10. Az aljegyző évi járandósága ...	17.437 36	720 —
			11. Kisegítő évi járandósága		2.400 —
			12. 2 altiszt évi járandósága		5.114 30
			13. Felmondási és végkielégítési költségekre		1.000 —
			14. MABI		
			Személyi kiadások összesen		
				17.437 36	14.294 30
			SZAKISKOLA.		
			15. A szakiskola továbbképző és a leventeegyesület dologi és sze- mélyi szükségleteire	13.622 64	15.971 —
			Maradvány		448 21
Együtt	53 823 44	45.213 51	Együtt		45.213 51

Összesítés.

	Bevétel	Kiadás
Valódi kezelésben	45.213.51	44.765.30
Átfutó kezelésben		
1. A jegyző évi járandóságára adóközösségi fizetésének át- utalva	5.400.—	5.400.—
2. A szállodai szakosztály jegy- zőjének fizetésére átutalva (A szállodai szakosztályi kü- lön tagsági díjak)	12.000.—	12.000.—
Maradvány		448.21
Összesen	62.613.51	62.613.51

Budapest, 1934. évi január hó 7-én.

TÉGLÁSSY ERNŐ
előadó.

MALOSIK FERENC
elnök.

BALLAI KÁROLY
előadó

POTZMANN MÁTYÁS
pénztáros.

**Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos
Szövetsége ezévi közgyűlése.**

A Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos szövetsége 1934 március hó 23-án d. e. fél 11 órakor a Vasuti és Hajózási Club (VI, Csengeri u. 68. szám alatt) tartja

XXXIV. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

amelyre az Országos Szövetség tagjait tisztelettel meghívjuk.

Budapest, 1934 február hó 15-én.

Téglássy Ernő,
titkár.

Keszey Vince,
elnök.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Elnöki megnyitó.
2. Évi jelentés felolvasása.
3. Pénztáros jelentése.
5. Felmentvény megadása.
6. Az 1933 október 17-i közgyűlés határozata

A tagsági díjkivetés kiküldetett, kérjük a tagsági díj befizetését!

által kiküldött fuziós bizottság jelentése.

7. Határozathozatal az Országos Vendéglős Egyesülettel való, illetve az újonnan alakítandó Magyar Szállodások, Vendéglősök és Koresmárosok Országos Szövetségébe való beolvadás tárgyában.

Tudnivalók: Minden tagtárs a közgyűlés előtt kellő időben névre szóló meghívót kap, amellyel együtt az évi jelentést is megküldjük.

Hírek közlemények

„Réka királyné gyöngye.“

(Cz.) Nemrégiben jelent meg e címmel egy finom megérzéssel írt verseskönyv, melynek *várhegyi Székely* András az írója. A verseskönyv előszavát *gróf Haller* Gábor írta. Meleg szeretettel, bizdító szavakkal bocsátja szárnyára a fiatal szerzőt, aki nem hivatásos író, sem daloslelkű bohém, csak egyszerű, szorgalmas, kemény munkát végző *pincér*, a lillafüredi Palota szálló alkalmazottja. Százszor nagyobb az ő érdeme, mert azt a kevés időt, amelyet hivatása megenged számára, arra használja föl, hogy a lelkéből felszakadt sóhajtasoknak, kedves, hangulatos megérzéseknek díszes szóköntöst adjon.

Versei kivétel nélkül bizonyítják istenadta tehetségét s *Móricz* Zsigmond nagynevű irónk is úgy nyilatkozott róla, hogy „*Arany* János óta nem élt magyar költő, aki így tudott volna verseket írni...“

Legszébb versei közé tartozik a „*Székely Mithos*“, amely mindenütt feltűnést keltett remek gondolatfűzésével. Örömmel üdvözljük mi is a fiatal tehetség elindulását sorainkból a költészet ragyogó útja felé!

Itt említjük meg, hogy második verseskötete most van sajtó alatt s *Gundel* Károly előszavával rövid időn belül meg fog jelenni.

A vendéglősök temetkezési egyesülete közgyűlése.

A budapesti vendéglősök és koresmárosok temetkezési egyesület folyó hó 8-én tartotta meg rendes évi közgyűlését, amikor tisztikarát is újra választotta. Az évi jelentésből kitűnik, hogy az egyesület taglétszáma 202 volt, az év folyamán összesen 6 tag hunyt el, akik után 1920 pengő temetkezési segélyt fizettek ki. A belépés megkönnyítése végett az egyesület igazgatósága úgy határozott, hogy a belépés alkalmával 2 pengő beiratási díjat fogad el, a még fizetendő $2 \times 2 = 4$ pengő tartalékdíjat pedig 30 napon belül kéri be, a tagok jogainak élvezetébe azonban az új tag csak a 6 pengő lefizetése után lép.

E könnyítés dacára sem sikerült 30 tagnál több új tagot felvenni. A leromlott viszonyoknak tulajdonítható, hogy a kevésbé tehetős kartársakat nem sikerült tömegesebben az egyesületbe besorozni, viszont a tehetősek vagyoni helyzetükre való tekintettel nem tartják érdekükben állónak a csatlakozást, pedig a közelmúlt sok szomorú esete bizonyítja, hogy majd minden eset-

Fischer Zsigmond sütőde
VIII, Madách u. 27.
Mindenfajta sütemény, kenyér és zsúrspeciálítások.

ben nagy segítség volt a 320 pengős segély, amely összeg a tagok nagyobb száma mellett automatikusan emelkedne is.

Pénztári jelentés szerint:

Bevétel:

Egyesleg 1932-ről	2280.98
Uj tagok után beiratási és tartalékdíjak	192.00
Temetkezési hozzájárulási díjak	2292.82
Adományok és teaest maradványa	145.87
Kamatok	83.81
Túlfizetések	6.—
Visszatérítések	150.—
P. H. T. betét	250.—
Kézipénztár	40.—
A bevétel összege	5441.48

Kiadások:

Temetkezési segélyre	1920.—
Folyószámla kezelési díjai	28.12
Postaköltség, tagszerzési jutalék, nyomtatványok	177.03
Egyes.orvos, ügyész és titkár tiszt. díja	200.—
Átmeneti tételek	590.—
A kiadások összege	2915.15
Pénztári maradvány 1933. év végén ..	2526.33

Vagyommérleg:

Takarékpénztári betétek és folyószámlák	1526.33
Irodai felszerelés	100.—
Hátralékos díjak és peresített díjak	329.—
Vagyon	2955.33

Az újonnan választott tisztikar a következőkből áll: elnök: *Hoffer* Ferenc, igazgató: *Klein* János, pénztáros: *Jentner* Lajos, számvizsgálók: *Szűcs* Mihály, *Kellermayer* József, *Bertha* Gyula, ellenőr: *Sturza* Károly; igazgatósági rendes tagok: *Lehőtz* Lajos, *Bucsek* István, *Ankner* József, *Ferber* Géza, *Flessner* Márton, *Fölesinszky* János, *Patz* Antal, *Nagy* János, *Ammer* János, vitéz *Pándy* Antal, *Mülpercz* Sándor, *Sramkó* Gyula; póttagok: *Nagy* Zsigmond, *Beer* László, *Szabó* Jenő, *Pintér* Ferenc.

A svájci szállodásokat is segíti a kormányuk.

(Cz.) *Bernből* érkezett jelentések szerint a svájci szövetségi kormány a már korábban kiadott, a szállodásipar védelmét célzó különböző törvényes intézkedéseket a következőkben kívánja részben az érdekeltek állásfoglalása, részben a svájci „*Treuhandstelle*“ indítványai alapján módosítani:

1) Eredetileg oly irányban történt intézkedés, hogy a szállodások részére biztosított törvényes védelmi intézkedéseket ama szállodások vehetik csak igénybe, akik 1933 október 31-ig tagként beléptek az *alkalmazottak munkanélküliség elleni biztosítására* alakult inté-

Átadó szállodabérlet

Megyeszékhelyen, modern 60 szobás nagyszálloda bérlete berendezéssel, készlettel betegség miatt eladó. Régi hírű bevezetett üzlet, a bérlet 12 évig tart. Érdeklődés: dr *Waldmann* Ferenc ügyvédnél, Kaposvár.

zetbe személyzetükkel együtt. Ezen intézkedést illetően a belépés határidejét 1934 július 31-ig meghosszabbították.

2) Az annak idején létesített „Hotelreuehand“ társaság azt tapasztalta, hogy a *telekkönyvileg biztosított zálogkövetelések* kamatai sokszor 6, sőt 7%-ot is kitesznek. Most intézkedés készül, hogy a kormány bizonyos esetekben az ilyen tartozások kamatait rendeletileg 5%-ra leszállíthassa.

3) Az eddigi gyakorlat szerint kivétettek a szanálás alól az állami adóhátralékokon kívül a *községi adóhátralékok, a nyilvános jellegű intézetek* (ipartestületek, községi hitelintézetek stb.) lejárat követeléseit. Most oly módosítás keresztülvitelére van kilátás, hogy minden, a szanálás időpontjában lejárt adó- és nyilvános jellegű tartozás is a fizetési halasztás hatálya alá fog helyeztetni.

4) Új intézkedés a tervezet ama pontja, hogy a szanálásban részesíttetnek az eddigi gyakorlattól eltérőleg nemcsak a szállodatulajdonosok, hanem a *szállodabérlők is*. Ezeket különösen a jobb időkben kötött bérleti szerződésekben kikötött magas haszonbérek nyomják és az új tervezet jogot ad a kormánynak vagy a haszonbérek rendeleti leszállítására, vagy a régi haszonbérek fizetésének bizonyos évekre való felfüggesztésére.

Csehszlovákiában hárte tört ki a vendéglősök és a sörgyárak között

abban a kérdésben, hogy a kormány által 1933-ban életbeléptetett egy csehszlovák söradót a két fél milyen mértékben viselje.

Az eredeti megegyezés szerint a sörre 1932-ben életbeléptetett 5 csehszlovák söradót egy ötöd részben a vendéglősök négy ötödben pedig a sörgyárak viselték. Minthogy újabban ezt az adót 1 csehszlovákkal felemelték, a vendéglősök szervei olyan rendkívüli pótléknak minősítik ezt, mely az ő megkérdezésük nélkül léptetett életbe és arra az 1932. évre szóló hányadviselesei egyezmény határozományok nem vonatkozathatók, miért is a vendéglősök nem hajlandók abból semmitsem viselni és amennyiben azt a sörgyárak a sör árába beleszámítanák és a sör árát felemelnék, a kartellbíróságnál keresnek ezen intézkedés ellen védelmet.

A két fél között megkísérelt békítő akció eddig eredménytelen maradt.

Az osztrák szállodák hatósági ármegállapítást kérnek.

Az osztrák szállodások Salzburgban vándorgyűlést tartottak, melyen hatósági intézkedést kértek arra nézve, hogy az általános árrögzítést elkerülendő, az osztrák szállodák minimális szobaárai hatóságilag állapításának meg. Erre vonatkozólag küldöttség keresi föl a kereskedelmi miniszter, mert ha sürgős intézkedés nem történik, akkor az árrögzítés következménye tönkreteszi a szállodásipart.

Kitüntetés.

Szabó Ferenc, rétsági kartársunkat, aki múlt évben töltötte be ipari munkásságának 40 éves fordulóját, a kereskedelemügyi miniszter úr elismerő oklevéllel, a TESz pedig érdemkeresztel tüntette ki.

Halálozás.

Kamarás Mihály kartársunk f. é. február hó 8-án 53 éves korában váratlanul péceli Otthonunkban meghalt.

Automata billiárdasztal.

Kiss József műbútorgyáros cég arról értesít bennünket, hogy legközelebbi időben saját gyártmányú *automata billiárdasztalait* forgalomba hozza. Felhívjuk t. Kartársaink figyelmét ezen előnyösen ismert cég asztalaira azon megjegyzésünkkel, hogy előjegyzések már elfogadtatnak, VIII. Kisfaludy uca 38. szám. Telefon: 30-2-88.

Szódabikarbónát csak adagolva lehet kiszolgáltatni!

Felhívjuk igen tisztelt kartársaink figyelmét a szódabikarbóna-rendeletre! Árusítja: *Ladányi Andor* „Szent Bertalan“ gyógyszertára, Budapest, VIII, *Andrássy út 55.* Telefon: 21-2-33.

Hegyan kell az adóbevallást elkészíteni. Dr. Vargha László tvszki könyvszakértő, az „Adó és Könyvvitel“ szerkesztőjének tollából fenti cím alatt egy mindenki számára nélkülözhetetlen értékes szakmunka jelent meg az adóbevallás megszerkesztéséről. A könyv ára 1.50 P. Kapható az „Adó és Könyvvitel“ kiadóhivatalában, Budapest, IX, Ferenc krt 37.

Mielőtt bort vesz, kóstoljon a Kössler-pincéből (Kerepesi út 30.).

Fővárosi Sörfőző R. T.

Fősör Maláta Pezsgő

és

Mátyás Király (világos)

sörkülönlegességei **mindenütt** kaphatók.

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI R.-T.

*

Budapest, Központi Vásárcsarnok. Tel.: A. 854-48

FIÓKÜZLETEK: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: A. 816-79.

VII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304-84.

IRODA: VIII., Horánszky utca 19. I. em. Tel.: J. 335-39.

SIDOL fém-, ablak- és márvány-

tisztításra a legalkalmasabb!

Gözl Lipót „Sidol“ vegyitermékek gyára Rt.

Budapest, VII. Cserei u. 14. Tel.: 96 6 86. 96-8-27.

Steiner és Szimper

szobafestők, mázolók, dísz- és templomfestők

Budapest, IX., Üffői út 57. Telefon: 30-6-29

A III. kézművesipari társaság éremmel kitüntette

Ludányi István

üvegszűrő, d. mű üvegező és tükröfonsorozó

Budapest VIII., Práter u. 59 c Telefon: 44-8-79

FEIN JENŐ

ü. v. pincérügynöksége, Budapest VII., Rákóczi út

80. Telf.: J. 394-64. Szakképzett szállodai és vendéglői személyzetek elhelyező irodája. Óvadék-

mentes főnökök szobaszonyvok közvetítése.